

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal.
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 840 Lej.
Fél évre ... 420 Lej.
Negyed évre ... 210 Lej.
Havonta ... 70 Lej.

Hirdetések díjazás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Már megint egy fizet?

A városok ingyeneseket ajánlottak fel a tisztviselőtelepek céljaira és az állammal vállalva igyekeznek ennek a jelentős társadalmi rétegnek lakásgondjain segíteni. Arad városa is így tett és már napok óta folytak a tárgyalások a tisztviselők lakásmészériájának szanálására, ami egyben az általános lakásinségen való segítés is lenne.

Aradon azonban furcsa mellék-körülmények akarják megoldani ezt az égető problémát. Csopartos életbiztosításokkal kombinált tisztviselőtelepet akarnak építeni. Egy életbiztosító társaság, mely most indult neki az üzleti stock megalapozásához, „jutányos” ajánlatot is tett már erre nézve. Igaz ugyan, hogy a jutányos ajánlat szerint megkötött életbiztosítások díja évente súlyos ezresekre rug és az amugy sem fényesen dotált köztisztviselőknek felépülő házaikra tekintélyes részt is kötelesek lennének fizetni évről-évre.

Mi úgy hisszük, hogy a tisztviselőnyomor szanálási akciója így túlságosan komplikált. Végtére is nem lehet és nem szabad egy társadalmi osztály feleségítését — üzletektől tenni függővé. No meg azután megvizsgálták-e a zöld asztal mellett tárgyalók, hogy a nagyrészt kifizetésű tisztviselők elviselhetik-e az új lakásért cserébe ezeket a horribilis anyagi terheket? Nem esnek-e cseberből vederbe.

A tisztviselői lakáskérdés egészséges megoldásának csak egy módja van. A város által ajánlott ingyenes telek mellé adjon az állam vagy a város kamatmentes, esetleg minimális kamatu pénzkölcsönt. Így aztán megalakulhat egy házépítő társaság, mely az igazi célt szolgálja és a tisztviselők sokkal olcsóbban kerülhetnek fedél alá, mint életbiztosítási kötvénnyel nehezített módon. És végül az állam és a város nem szolgáltathatja ki alkalmazottait egy biztosítótársaságnak, egy magáncégnek, amelynek a számára a tisztviselőtelepek életbiztosítási kötvényekhez kötött felépítése lehet kifizető reklám, elsőrangú fizet, de kérdés, hogy a vékonypénzü tisztviselők számára vajon nem lesz-e katasztrófa?

Ujarad tiltakozik. — Ellenfordalom Oroszországban. — Törvénytelen pótdadó Pecica-n. — Ismét nyolc aradi család vándorol Amerikába. — 200 waggon petróleum ég el naponta. — Négy csempész halála. — Munkában a vasuti tolvajok. — Fiatal leányok a prostitúció karmaiban.

Arad megye és város magyar kisebbsége a mezőgazdasági kamarai választásokon.

Mit jelent a magyarság részére a liberálisokkal való szövetség. — A viszonyokhoz való alkalmazkodás még nem jelenti az elvek feladását.

(Saját tudósítónktól.) Arad megye és a város érdeklődésének középpontjában áll most a mezőgazdasági kamara tagjainak megválasztása, ami augusztus 25-én fog Arad megyében megtörténni. A legaktuálisabb és legfontosabb probléma most ennek a kérdésnek helyes megoldása, mert most kap először a mezőgazdaság olyan érdeképviseletet, amely a leghatározottabban támogathatja és eredményesen védheti meg érdekeit minden tekintetben. A haladotabb és műveltebb államokban már mindenütt megszervezték a mezőgazdasági kamarákat, s így most Románia is megszervezi ezt a mindenütt kitünően bevált intézményt. A legtöbb Magyarországon alakították meg a mezőgazdasági kamarákat és ott is igen szép eredménnyel működnek. Nemcsak a szó szoros értelmében vett mezőgazdákat, hanem azokat is egyesíti a kamara, akik a mezőgazdasággal kapcsolatos termelő-ágakkal foglalkoznak. Így az erdőbirtokosok, az állattenyésztők, méhészek és hasonló foglalkozásúak is tagjai a kamarának, amelyek az a célja, hogy tagjait a hatóságok előtt képviselje, az ország mezőgazdasági politikáját irányítsa, a mezőgazdaság körébe vágó törvénytervezetekre véleményeket mondjon és annak helyes, mindenkit kielégítő elkészítését elősegítse, a mezőgazdaságot fejlessze, a gazdákat megfelelő vetőmagvakhoz juttassa és szükség esetén anyagilag is támogassa.

Románia erősen agrárius ország és így a mezőgazdasági kamaráknak tekintélyes szerepük lesz. — Éppen ebből a körülményből következik, hogy a mezőgazdaság helyes irányítása az ország anyagi jólétét fogja előmozdítani, az ipar és kereskedelem fogyasztóit szaporítja, s végül még pénzünk értékének alakulását is jótékonyan befolyásolja. A mezőgazdasági kamara ugyanaz a szerve lesz a mezőgazdaságnak, mint ami a kereskedelmi és iparkamara a kereskedők és iparosok számára.

Arad megye és Aradváros lakosságának jelentős része magyar és ez a körülmény óriási súlyt ad annak, ha a magyarság is megfelelő képviselethez juthat a kamarában. Egész Erdélyben és a Bánságban élénk készülődés folyik a választásokra, s a Magyar Párt is tudatában volt annak, hogy milyen sorsdöntő percek előtt állunk, amikor a mezőgazdasági kamarai választások kérdésében állást foglalt. A pártvezetőség úgy határozott, hogy a választások intézését az Erdélyi Gazdasági Egyesületre bizza. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület vezetősége pedig elhatározta, hogy összekapcsolja teljesen a politikát a választási küzdelemből és olyan listán szerepelteti jelöltjeit, amelyen a legtöbb kilátással vehetik fel a küzdelmet a mandátumért azok, akik a legérdemesebbek és legmértékesebbek arra, hogy a magyarságot képviseljék a kamarákban. Így juttott el az egyesület a liberálisokkal való kollaboráláshoz és erdélyszerte a liberális listára kerültek a magyarság hivatalos jelöltjei. A liberálisok sem akarták a kamarai választásokból pártkérdést csinálni, azonban a parasztpárt magatartása készítette őket

arra, hogy a párt is külön listával vegye fel a mandátumokért való harcot. A liberálisok azonban meg egyezésre jutottak úgy a magyarokkal, mint a németekkel és most ezekkel egy listán szerepelnek.

Arad megyében is ez a helyzet. A magyar mezőgazdák vezetői be látták, hogy a leghelyesebb, ha a liberálisokkal közös listára kerülnek és így bizonyosan képviselethez juttathatják a magyar gazdákat, s lesz aká szót emel érdekükben, aki a kamarában komoly erővel és tudással képviselheti őket. Arad megyében 17 tagot választanak. A listákat ma reggel kilenc óráig kellett benyújtani a törvény szerk elnökéhez, akáhez erre az időpontra be is érkezett a liberálisok listája és azon két magyar jelölt szerepel. Az egyik Alföldy Pál, az Arad megyei Gazdasági Egyesület igazgatója, a másik dr. Konopy Kálmán földbirtokos. Politikai multja egyiknek sincsen és épen ez a körülmény teszi őket kiválóan alkalmassá, hogy ezutal mandátumhoz jussanak. Nem politizálni akarnak, hanem a legkomolyabb munkát kifejezni a magyar mezőgazdák érdekében. — Szakbeli rátermettségük és egyéniségük révén is a választók legszlesebb rétegeinek bizalmára támaszkodnak. Szerencsésnek tartjuk ezt a választást, mert szívesen csoportosul e két név köré a magyar választók tömege, mert ezekben garanciát látnak arra, hogy komoly képviseletet kapnak a kamarában. Konopy a növény-nemesítés körül szerzett magának eddig is tekintélyes érdemeket, Alföldy Pál pedig a megye gazdasági ügyeinek kiváló és alapos ismerője. A magyarságnak ez a két súlyos szavú képviselője a kamarai akcióiban mindenkor erős befolyással védheti meg majd a magyar érdekeket. A listán szerepel még egy kisebbségi jelölt és az a svábok képviselője lesz. Gantner Félix szentannai földbirtokos a svábok jelöltje, akiben népe épen úgy megbizik, mint a magyarság két kitünő jelöltjében. A liberális listával szemben az egyesült nemzeti és parasztpárt listája küzd, amelyen szintén szerepel egy magyar jelölt Harsányi István pécskai gazdálkodó személyében, akinek személye azonban Arad megye gazdátársadalmá előtt ugyszólván teljesen ismeretlen.

Bizonyos, hogy az augusztus huszonötödiki választás annak a listának fogja meghozni a győzelmet, amelyen a magyarság két kiváló és komoly jelöltje is szerepel.

A zöld utlevelesek kálváriajárása.

Akiket egyik állam sem ismer el polgárnak.

Budapestről jelentik: A magyar fővárosban több mint ezer ember kér naponta vizumot az utódállamok konzulátusainál, de nagyon sok azok száma is, akik a vizumot nem kapják meg. Ezek az úgynevezett zöld utlevél tulajdonosai. A zöld utlevél története az, hogy a főkapitányság utlevél-osztályánál naponta százan kérnek utlevelet olyanok, akik valamely utódállam területén születtek, de az optálást elmulasztották és így elvesztették magyar állampolgárságukat, viszont a megfelelő utódállamban sem nyertek polgárjogot. Az utlevélosztály ezeken úgy akart segíteni, hogy kiadta számukra az utlevelet, de az állampolgárság rovatát nem töltötte ki. Ezeket az utleveleket a könnyebb adminisztrálás szempontjából zöld tintával írják, innen nevezik zöld utlevélnek. A főkapitányság igyekezete azonban semmit sem használ, mert az utódállamok konzulátusai a zöld utlevelekre nem adnak vizumot. E kérdésben a budapesti főkapitányság több ízben folytatott már eszmecsereket a konzulátusokkal, de minden eredmény nélkül. A helyzet megoldatlan, a zöld utlevél sok embernek okoz keserűséget, költséget és kellemetlenséget a valószínű, hogy az utlevélosztály most már kénytelen lesz elutasítani azokat, akiknek állampolgársága kétes.

Háromszor nősült és egyik házassága sem érvényes.

Házassági tragédia három országon keresztül. — Egy közismert budapesti híres szépség regénye.

(Budapest, augusztus 14.) Nem mindennapi házassági tragédia középpontjába került egy budapesti uriaszeny több mint egy évtizeddel ezelőtt kötött házassága révén. Nagyon szép leány volt A. M., akinek ugyan vagyona nem volt, de egy fővárosi üzemet vezetett, ami fényes megélhetést biztosított részére. Nem csoda tehát, ha a szép leány válogatott és egymásután kosarazta ki a kéréket. Az egyik legutolsó udvarlója egy magasrangú főtisztviselő volt, aki már-már feleségül vette A. M.-et, amikor egy estén a főtisztviselő elhozta magával egyik barátját Krizbinszky László technikai vállalkozót, aki elegáns megjelenésű bódító külsejű ember volt, bal szemén monoklit hordott és még aznap este anyira megnyerte A. M. tetszését, hogy harmadnap már ott vacsorázott és rövidesen ki is mondotta a leány a boldogító igent. A főtisztviselő már az első napokban elmaradt, látva a fordulatot. Krizbinszky orosz okmányok alapján kötött házasságot, de az asszony nem törődött azzal, hogy ezután milyen állampolgár lesz. A házasságból két kisleány született. A háború előtt egy esztendővel Krizbinszky elutazott és csak háromnegyed év múlva tért vissza. Hosszu távollmaradását azzal magyarázta, hogy katonai ügyei nem voltak egészen rendben, el kellett bucsuznia egész rokonságától és többé nem térhet vissza Oroszországba. Az asszony ezt el is hitte. A világháború kitörése előtt azon-

ban ismét eltűnt Budapesttől a férj és az asszony egy ideig keresette, majd belenyugodott abba, hogy visszatért Oroszországba, ahol ismét katona lett és talán el is esett a kárpáti harcokban.

Levelet kapott azonban Krizbinszkynek egyik nőrokona Orenburgból, az egyik orosz fogolytáborból, ahol a levél szerint egy a Krizbinszkyhez rendkívül hasonlatos ember van. Eleinte nem akarta elhinni a levélirő, hogy Krizbinszkyről van szó, mert úgy tudta, hogy orosz állampolgár és mint ilyen nem eshetett volna orosz fogságba. Végre egy este megszólította ezt a férfit, aki azután bevallotta, hogy tényleg ő Krizbinszky, de tulajdonképpen nem is így hívják, hanem Wimbach Péternek és osztrák állampolgár. Ott újra megnősült és egy dúsgazdag kastélytulajdonos leányát vette feleségül. De kijelentette, hogy itt kötött házassága ugyanis érvénytelen és ha nem lesz kénytelen már Oroszországban maradni, akkor hazamegy első feleségéhez. A levél alapján nyomozni kezdtek Budapesten is és megállapítást nyert, hogy Krizbinszky most már harmadszor nősült meg anélkül, hogy egyik feleségétől is elvált volna. Háromnegyed esztendei külföldi tartózkodása alatt is megnősült, amikor Lengyelországban ugyancsak egy dúsgazdag nőt vett el feleségül. Az orenburgi kastélyban tehát már harmadik feleségével él. A nyomozás kiderítette azt is, hogy Krizbinszky valódi neve

Wimbach és sohasem volt orosz állampolgár, így tehát az az érvényes házassága, amelyet Wimbach néven kötött. Az is megállapítást nyert, hogy a házasságszédelgő sehohsem élt a felesége vagyonából, hanem mindenütt üzletet alapított és eltartotta a feleségét.

Most A. M. házasságát érvényteleníteni fogják és miután ennek következtében a gyerekek elveszítik a Krizbinszky nevet, A. M. sógora fogadja őket örökbe és az ő nevét nyerik. Ezzel végleg eltűnik a Krizbinszky név a soha hivatalosan férjhez nem ment elvált asszony életének regényéből.

Óriási méretű koszorút helyeznek a bécsi legitimizták I. Ferenc József sírjára.

Bécsből jelentik: Aug. 18-án lesz 95-ik évfordulója néhai I. Ferenc József születésének. A Wolff Gusztáv ezredes vezetése alatt álló fekete-sárga császárhű néppárt ebből az alkalomból bietingi kerécszek által készített koszorút helyez a volt uralkodó sírjára. A koszorú olyan hatalmas lesz, hogy szállításához Wolff ezredes egy hatalmas butorszállító kocsit rendelt.

Cadum-Kenőcs az összes bőrbetegségek ellen

Bőrbajok által okozott fájdalmakat el lehet hárítani, ha idejében használjuk a Cadum-kenőcsöt. Rögtön megállítja a viszketettségét, a bőr minden gyulladást, vagy dagasztást enyhíti, vagy gyógyítja. Fenséges az ekzéma, furunkulások, orránc, horzsolás, sömör, hemoroidok, var, kopaszág, sebek, égetések ellen. Kapható: gyógyszerárakban és drogfériákban. Nagyban: a Standard drogériában, București.

TARSA

Állatmese.

Aesopus oitága modern keretben.

Junius hó vége felé, a déli órákban volt. A buza aranyhajporos, bóbiskoló fejét enyhe szellő csókolta körül a ringatta csendes déli álmomba. A földmives tükös örömmel haladt el a hullámzó buza-tábla mellett, benső hálával eltelve a nagy Alkotó iránt, hogy verejtékes munkáját így megáldotta.

Korai volt öröme. Délután viharos felhők jelentek, dobpergészerű jégeső földrepergette az alázatos buzagalaszt és kiverte, kicsépelte belőle a duzzadó életet. A gazda lelkét nagy szomorúság fogta el; megsemmisülést látta fáradságának az anyaföldből kisarjadzó gyümölcsét. De voltak akik örültek az elemek okozta pusztulásnak. A mezők proletárijai vigán dörgölték markukat; elérkezett az ő munkájuk ideje. Nagy sürgés-forgás volt az egerek, mezei pockok, ürgek, hörsögök, verebék és egyéb mezei prolik között. Seregestől nekiindultak a buza kihulló vértől pirosuló földtáblának és a tikkadt ember mohóságával láttak neki a harcosolásnak. A verebék pukkadásig töltötte meg kis

begyét, az egerek egész élmezőnyvonalakat menesztettek üregeikbe, a folyton jövő-menő hörsög két pofazacskója úgy dagadozott a sok buzaszemtől, mintha napok óta pofozták volna.

Az esti órákban nagy vígság, dinom-dánom volt az üregekben, földalatti lakókban. A ficsók, szöcske, cincér, levell béka és egyéb muzikusok vig zenéjét erősen tuluarsogták „éljen a proletár” „le a burzsoával” kiáltások... Az egész mezei proletárság megérezte az elemek forradalma nyomán járó pusztulástól.

Néhány nap múlva a gazda beállt a buzatáblába, hogy learassa, amit a jó Isten még meghagyott. Árcának gondtól szántott barázdáit kisimította már a sorokban való megnyugvás.

Nem vigan, de azzal a nyugodt tudattal vágta a rendet, hogy a jó Isten neki is hagyott télirevalót. A mezők proletárijai ijedten tértek ki a kasza elöl. Ezt a kultúraeszközt ellenségüknek tekintették a üregekben bosszusan lesték a pillanatot, hogy elmuljon fejük felett a veszedelem. A learatott borzas kévéket az esthajnali szellő felkerekedésével keresztbe rakta a becsületes földmives és nehéz munkájának végeztével hazá, pihenni tért.

A mezők készenlétben levő pro-

letárijai most kétszeres erővel, megújult kedvvel láttak neki a munkának. A földön még sűrűn heverő buzaszemekre ügyet sem vetve egyenesen a keresztnek támadtak. Nem buzaszemeket, hanem kalászkat hurokoltak hosszú menetekben üregeikbe, az otthonmaradt atyafiak pedig szorgalmasan csépeltek, puha fészket rakva a kikerülő polyvából.

Végre megteltek a hambárok. A mezei proletárság jól végzett munka után önelégülten sütkérezett árokszéli lakásai előtt. Esténként sűrűn betértek a mostanában divatos állatmoziba. A mezei egerek sok tagu családjaiknak páholyt bérlet, ahol manikürözött körmeikkel és kaor viselkedésükkel közfelfűntést keltek. A hörsög egyedül pöffeszkedett egy páholyban; monoklivál az orrán, unottan, álmosan nézte végig az előadást. Csak a vereb maradt a kakasüllön; az ő igazi demokratikus hajlamainak ez a hely jobban megfelelt.

Igy ment ez egy darabig, míg a vereb konkolyt nem hintett a népközé. A vereb ugyanis semmit sem tartalékoit, nap-nap után elfogyasztotta, amit felezedett és a tél beálltával koplalni kezdett. Egy szép napon száraz galy tetejéről szemtelenül szidalmazni kezdte az egereket és hörsögöt: „Ti nem vagytok igazi proletárok, ti kapitalista burzsoák. Teie vannak hambáraitok,

dözsölők és mulattok, az igazi proletár pedig éhen pusztul. Le a kapitalistákkal! Le az álproletárokkal!” Az egér váltig bizonygatta, hogy csak a télirevalót gyűjtötte össze soktagu családjának, hogy ez nem tökegyűjtés, hanem csak előrelátás, kötelességszerű gondoskodás. A vereb annál kiméletlenebbül szidalmazta őket. Hogy a vereb elleni további teendőket megbeszéljék, a hörsög tágas otthonában jöttek össze a mezei proletárok. De mit láttak itten? Most is rogyásig teli kamarákat, duzzadó éléstárakat, aminők egyiküknél sincsenek. Hazatértükben egyhangulag megállapították, hogy a verebnek igaza van. A hörsög a legveszedelmesebb burzsoa. Rövidesen végezni kell vele. Dictum factum. A környékbeli vadász által a rókalyuk elé helyezett méregből egy galacsint jól megízestve a hörsöglak bejárata elé gurították. A hörsög az ingyen falatot kéjesen elfogyasztotta a egy óra múlva kiszívott. Az egerek a burzsoa-hullát a hörsöglakból kicipeltek, félrerugták és sebbel-lyobbal hozzáfogtak az álproletár-vagyonának fejlesztéséhez. Mindenki vitt, amit látott, amíg volt. Azután rövid időre csend lett. Így festett a proletárvilág a mezei állatok között. Milyen jó, hogy a teremtés koronája, az ember nem ilyen. (S.)

Levél

Károly Antal tanító Urhoz!

Tanító Ur!

Ön a tanítóképezdén tanítói diplomát nyert és ez feljogosítja Önt, hogy a gondjaira bízott gyermekeket oktassa és nevelje, természetesen európai szellemben, — minden testi fenyegetés mellőzésével. Ön azonban most erővel be akarja magyarázni ebbe a diplomába, hogy ez jogot ad Önnek megtanítani a sajtót is. A tanító ur feleségéről mi bátorkodtunk megírni, hogy ütötte-verte a gondjaira bízott gyermekeket és amikor a tanítóné és tanítónő asszony ezért a bíróságnál keresett elégtételt, a bíróság bátorkodott fölmenteni a cikkeket író újságírót. Bele tudjuk magunkat élni az ön hangulatába és meg tudjuk érteni, hogy ez a felmentés és a rosszul sikerült becsület reparálás nagyon kellemetlen valami. Más tanító ilyen esetben bünbánóan beismeri nagy hibáját és fogadalmat tesz, hogy nem bántja többé az ártatlan kis diákokat. Ön azonban ehelyett nagyhangú kijelentések keretében „meg akarja tanítani a sajtót”, elsősorban a Közlönyt és annak bátor cikkíróját, Pilisi Gézá. Bóttal leleselkedik rá az uccán, ugyanazzal a bóttal, amellyel a gyermekeket szokta „tanítani”. Valószínűleg úgy bátorodik gondolkodni, hogy ami jó a kislányoknak, az jó a felnőtteknek is.

Tanító Ur!

Ön ma is inzultálta lapunk munkatársát és csak annak fölényes nyugodtsága szerelte le forró temperamentumát. Az Ön furcsa magaviselete után azonnal átmanóztuk a tanítóképző tantervét és abban a legjobb akarat mellett nem találtuk meg azokat a tantárgyakat, amelyek uccai botrányokozásról, szélmalomharcáról, rágalmazásról, erőszakoskodásról és céltalan becsületreparálásról szólnának. Ellenben arra a meggyőződésre jutottunk, hogy az Ön néhai vizsgabiztosa nagyon rossz szolgálatot tett a közoktatásügynek, amikor a Tanító Ur kezébe diplomát adott. Ön és a felesége azzal a ténnyel, hogy bántalmazták a gondjaira bízott gyermekeket és hogy ez a bűn a sajtó és a bíróság elé jutott, — súlyosan beszennyezték az egész tanítóttestületet. Egy megbélyegző bírói ítélettel a vállon, okosabb dolog lenne elvonulni, a feledésbe merülni, új életet kezdeni, mint fenyegetni, inzultálni akarni azt, aki az igazságot bátorkodott megírni. Az újságíró, aki a szentleányfalvai csunya kulturbotrányt leplezte, csak a köteleességét teljesítette és ezt elismerte a közvélemény és a független bíróság is. Az Ön naiv fenyegetései pedig igazán szánalmasak és komikusak. Talán nem gondolja komolyan, hogy a nyilvánosságot és a közvéleményt egy furkósbóttal lehet terrorizálni? Talán csak nem hiszi rólunk, hogy mi is védtelen kis diákok vagyunk? Tanító Ur, dacára a diplomájának, előbb

még tanulja meg a jó modort, humanizmust, európai pedagógiát és csak ha ezeket jól megtanulta, azután lépjen a katedrara. Akkor nem lesz dolga a bírósággal, sem a nyilvánossággal és tartózkodni fog az utcai botrányokozástól. De addig is... igen addig is, kiméletlenek leszünk az olyan tanítóval szemben, akinek nem katedrán a helye.

Ellenforradalom Szovjetországban

(Bucuresti, augusztus 14.) A Dimineata varsói jelentés alapján közli, hogy Petrogradban nagy zavargások törtek ki. Néhány nappal ezelőtt a tömeg felgyújtotta a Putiloff műveket, amelynek egy része elpusztult. A felkelők leverésére kiküldött katonai csapatok fellázadtak, lemszárították parancsnokaikat és Bobracska község mellett harcba bocsátkoztak a többi vörös ezredekkel.

Tiltakozás a Maros tulsó partjáról.

„Ujarad nem akar fejőstehén lenni!” — Hallani sem akarnak a részleges csatolásról. — Vagy az egész járás jusson Aradmegyének, vagy egy község sem. — Erdekes nyilatkozatok.

(Saját tudósítónktól.) Az új közigazgatási törvény hatalmas eltolódásokat idézett elő az eddigi vármegyei beosztásokban, így Arad és a szomszédos Temes-Torontál megyében is. Az új törvény értelmében Temes megye tíz községét, közöttük Ujaradot is Aradmegyéhez csatolják. Ezenkívül Kisszentmiklóst, Zádorlakot, Németvárosot, Keresztést, Wiesenhaidot, Engelsbrunn, Gurtenbrunn, Traunaut és Schöndorfot veszik el Temes megyétől. Ez a nagy változás természetesen nem marad nyom nélkül az érdekelt községek kebelében és különösen Ujaradon nem, ahol nagy párt foglalt állást az elszakítás ellen. Állandó küldöttségek jártak a községből Bucurestibe és mindenképpen igyekeztek közbenjárni, hogy az elszakítás ne történhessen meg. Gyűléseket tartottak, érveket érvekre sorakoztattak, azonban a törvény rendelkezését megváltoztatni nem tudták, végül megtörtént az Aradmegyéhez való csatolás, most csak a technikai lebonyolítás van hátra. Az ujaradi lakosság amint az előrelátható volt, meglehetősen rezignáltan fogadta a hírt és érdekesnek tartottuk megszólaltatni a község néhány számottevő vezetőjét, hogy mi a véleményük az új helyzetről. A nyilatkozatok eddig még nem ismert részleteket hoznak nyilvánosságra és megvilágítják a 6500 lakossal bíró község lakosainak véleményét.

Küldöttség a miniszteriumban.

Elsősorban felkerestük Gubák Péter ujaradi jegyzőt, aki azonban tartózkodóan nyilatkozott. Szavaiából kivettük, hogy nem tartja hivatásával összeegyeztethetőnek az őszinte nyilatkozatot.

— Az említett rendeletet még eddig nem kaptuk meg, a Monitorul Oficial-ban mindeztideig nem jelent meg. Így egyelőre nem is nyilatkozhatok, különösen nem a község lakosainak nevében, akiknek véleményét nem ismerem. Egyébként méltóztassék felkeresni dr. Mladin Sever fozszolgabíró.

Felkerestük a főbíró, aki a következő érdekes nyilatkozatot tette: — A rendeletet az aradi prefekturáról ismerem. Régebben is szó volt az Aradmegyéhez való csatolásról és akkor a község elöljárósága elhatározta, hogy memorandumot intéz a belügyminiszteriumhoz, amelyben kéri az egész ujaradi járás, vagyis husz községnek a megyéhez való csatolását. Ilyen értelemben döntött Temes vármegye vezetősége is és így a legnagyobb megütközéssel hallotta a község lakossága, hogy a miniszteri rendelet kettészakította a járást, abból tíz községet csatolt csupán Aradmegyéhez és tíz községet meghagyott Temes megyének. Hogy mi a lakosság állásfoglalása? Tudomásom van arról, hogy az ujaradi lakosság újabb küldöttséget meneszt a miniszteriumba, amelytől kéri, hogy vagy az egész járást csatolják Aradmegyéhez, vagy pedig az egész járást hagyják meg Temes megyének. Hogy ennek az intervenciónak mi lesz az eredménye nem tudom. Aradmegye az új törvény értelmében 20.000 lakossal növekedik meg, azonban véleményem szerint mindkét megyére nézve jobb lenne ha az egész járás kerülne Aradmegyéhez.

„Ujarad nem akar fejőstehén lenni!”

Ezután felkerestük az ujaradi svábság egyik ismert, előkelő vezérét, aki a következőkben reflektált a kérdésre:

— Az ujaradi lakosság csak úgy látja hasznát az Aradhoz való csatolásnak, ha megtarthatja a község autonómiáját. Hiszen miért nem akartunk az Aradvároshoz való csatolásba beleegyezni? Mert a község egyszerűen nem akart Arad egyik küllvárosa lenni s ráadásul a magasabb adókat fizetni. Ennyi az egész. Ujarad nem akar fejőstehén lenni. Az Aradmegyéhez való csatolásnál a lakosságnak az a véleménye, hogy az egész járást kell akkor a megyéhez csatolni s nem egy részét. Ezt különben a gyűlések egész sorozatán keresztül fejtettük ki

már akkor, amikor ez először szóba került. Tehát álláspontunk nem új.

Mit szól Zsigmondháza?

— A község már régen Aradmegye — mondja Kradigáti jegyző. — Ami pedig esetleg Aradvároshoz való csatolást illeti, a lakosság abban az esetben autonómiáját szeretné megtartani és a saját vagyonával önállóan rendelkezni.

Maguk a zsigmondházi lakosok úgy Ujaradnak Aradmegyéhez való csatolásához, mint Aradvárosához való csatolásához nem szólnak semmit. Az egyik jó módú gazdálkodó jegyzi meg:

— Mindössze annyi történik majd, hogy a Cigányka-patak partján levő tábla, amely eddig jelezte Ujarad és Temes megye határát, eltűnik a helyéről. Más úgy sem lesz. (m. r.)

Harangszentelés az aradi minorita-templomban

(Saját tudósítónktól.) Eppen tíz esztendeje annak, hogy az aradi minorita templom három harangját elvitte a háború. 1915. augusztus tizedikén hívták be az aradi harangokat, békét hirdető szelid hangjuk elmémmelt és halált okádó, bömbölő ágyúóriásokká változtak. Csak egy hatalmas harminokét mázsás sulyu harangja maradt a Minorita templomnak. Öt éven keresztül ennek az egy harangnak a hívó szava figyelmeztette imádkozásra a hívőket. 1920-ban közadakozásból egy hat mázsás harangot öntöttek és elhelyezték a 32 mázsás mellé. Még két harang hiányzott, hogy a békebeli harangzugás jusson el a hívők füleikhez. Ma már ott van a hiányzó két harang is a templom előcsarnokában és az új harangok ünnepélyes felszentelése holnap délelőtt fél tíz órakor kezdődik meg a Minorita templomban.

A harangszentelést Orlich Alfonso római minoritarendi generális végzi, ami után D'André Károly, az aradi minoriták rendfőnöke ünnepi nagymisést tart fényes papi segédlettel. A nagymise befejeztével Orlich Alfonso olasz nyelvű ünnepi szentbeszédet mond a hívőknek és ezzel a délelőtti ünnepségek befejeződnek. Este hét órakor a rendi generális jelenlétében történik meg hat minorita növendék beöltöztetése, ezután esti ájtatosság lesz, amellyel befejeződnek az ünnepségek.

A két harang elhelyezése a templom tornyába hétfőn délelőtt kezdődik és valószínűleg kedden fejeződik be a munkálatokat. A Minorita templom négy harangja Szent István-napián kondul meg először és ismét felzúgnak a városban a szent ünnepi hangok, mint valamikor tíz évvel ezelőtt.

Fiatal leányok

prostitutció karmaiban.
Az erkölcsrendészeti razzia megdöbbentő eredménye.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrségen működő erkölcsrendészeti ügyosztály, mint ismeretes; az utóbbi időben fokozott tevékenységet fejt ki, hogy az Aradot elárasztó prostituáltaktól megtisztítsa a várost. Az éjszakai razzia az utóbbi napokban nem jártak eredménnyel, mert amint megállapították, az éjjeli pillangókból, a razziáktól való félelem miatt, nappali legyek váitak. Figyelembe véve ezt a körülményt a rendőrség, a szokásos razziákat nappalra is rendszerezette. Ma volt Aradon az első nappali erkölcsrendészeti razzia, amely várakozással „jó” eredménnyel végződött. Hét nőt sikerült letartóztatni, akikről megállapították, hogy titkos találkahelyekre csábítják a korzózó férfiakat, akiket aztán megszarolnak. A hét nő között három alig töltötte be a tizenéves esztendőjét. Az a gyamu, hogy ezek a szerencsétlenek kerítők hatámba estek, akik kényszerítik őket az erkölcsellenes pénzszerezésre, hogy elszedjék tőlük. A nyomozás ebben az irányban indult meg és a letartóztatott leányokat kényszermunkára küldik.

Munkában a vasuti tolvajok.

Egymástán érkeznek feljelentések vasuti zsebmezésekről.

(Saját tudósítónktól.) A vasuti lopások az aradi állomáson és az Aradtól elágazó vonalakon, az utóbbi időben veszedelmesen elszaporodtak. Nincsen olyan nap, hogy ne érkezzenek az illetékes hatóságokhoz feljelentések, amelyek arról szólnak, hogy az utasokat rejtélyes módon kifosztották. Érdekes, hogy a vasuti lopások és fosztogatások rendszerint nem a harmadik, hanem a másodosztály utasainak kárára történnek. Ennek az az oka, amint már a nyomozás megállapította, hogy a vasuti tolvajok legveszedelmesebb fajtája garázdálkodik az aradi vonatokon; ezek az elegáns vasuti tolvajok. Jó megjelenésű, bizalmat keltő és udvarias emberek, akik előzékeny modorukkal és közlékenységükkel az utasok bizalmába férkőznek. Leginkább az utazó hölgyek kifosztására pályáznak, akik örömmel fogadják az udvarias utitárs előzékenységet. De ha más nem akad horogra, férfakkal is meglegszenek, fődolog, hogy a „halászat” eredményes legyen. Ma két feljelentés érkezett az aradi állomási rendőrségre. Két másodosztályú utastól lopták el a vasuti tolvajok a több ezer lejt tartalmazó tárcájukat. A feljelentők elmondották, hogy a tárcájuk eltűnését akkor vették észre, amikor a vasuti jegyet elő kellett mutatni az ellenőrnek és látták, hogy kabátjuk a zseb felett fel van vágva. Érdekes hogy egyik utas sem vette észre a tolvajok operációját és váltig hangoztatták, hogy egész uton nem aludtak el. A hihetetlen ügyességgel dolgozó vasuti tolvajok ellen nagyon nehezen és csak a legnagyobb éberséggel lehet védekezni. A központi rendőrségre egy

harmadik feljelentés is érkezett. Kálmán Jenő a Bul. Carol I. (Erzsébet)-körút 37. számú ház lakója elmondotta, hogy Arad és Szentanna között harmincöt ezer lej értéket tartalmazó kézitáskáját ellopták. A táská állandóan a szeme előtt volt és talán egy pillanatra nézett ki az ablakon. Ez a pillanat elég volt arra, hogy a személetes tolvaj felhasználja. A

második osztályban, ahol utazott, csupa jó öltözött emberek üttek, akiket a károsult nem mert meggyanúsítani. Valószínűleg a lopás úgy történt, hogy a tolvaj a loptott táskát kidobta az uttest mellett várakozó büntársának. A rendőrség szigorú rendszabályt léptetett életbe a vasuti tolvajok garázdálkodásának megakadályozására.

Óriási vasuti katasztrófa Amiensben.

Tizenegy halott, hetvenegy súlyos, harminckilenc könnyebb sebesült.

Párisból táviratozzák: Amiens pályaudvarán ma óriási vasuti szerencsétlenség történt. Egy gyorsvonat 92 kilométeres sebességgel rohant be a pályaudvarra és a hirtelen fékezés következtében a mozdonyszekoci és hét szekoci kisiklott, másik három szekoci pedig kigyulladt és elégett. A harminckilenc katasztrófa eddig

15 halottja, 71 súlyosan sebesült és 39 könnyebben sérült áldozata van. A vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófaért a mozdonyvezető a felelős, aki a legnagyobb sebességgel vezette be vonatát a pályaudvarra. Az is megállapítást nyert, hogy a mozdonyvezető teljesen részeg volt, akit le is tartóztattak.

Teleki Pál az angol sajtó támadásának keresztüzében.

Rosszindulattal, elfogultsággal és törökbarátsággal vádolják a magyar politikust. — A mosszuli kérdés megoldása.

(London, augusztus 14.) Érdekes bonyodalom és sajtóvita keletkezett gróf Teleki Pál volt magyar miniszterelnök és külügyminiszter személye körül, aki a Mosszul-bizottság tagja volt. Emlekezetes, hogy Törökországnak a görögök felett aratott győzelme és a lausannei béke megkötése után sem nyert végleges rendezést a mosszuli kérdés. Az Irak mandátumával megbízott Anglia és Törökország nem tudtak megegyezni a de facto Irakhoz tartozó, de a törökök által követelt mosszuli vilajet hovatartozóságának dolgában, s a Népszövetségre bízták a kérdés eldöntését. A küzdelem egy hatalmas nyugati nemzet és egy megkísérelt, de szivós ázsiai nép között folyik. A Népszövetség háromtagú bizottságot küldött ki, melynek tagjai M. Wissen svéd, — tehát semleges, Paulis ezredes belga, — tehát volt szövetséges és gróf Teleki Pál magyar, tehát volt ellenséges államhoz tartozó állampolgár voltak. A bizottság most terjesztette be jelentését a Népszövetséghez, amely Angliára nézve kedvezőtlen és annak a nézetnek ad kifejezést, hogy Mosszul minden tekintetben Törökországot illeti meg.

leges angol hatalom alatt álló városban, amikor a „nyakas ázsiaikat” akarták megfenyíteni. A Daily Telegraph is hasonló kritikában részesíti Telekit, akiről elismeri, hogy óriási tudással igyekezett geográfai és történelmi szempontból a kérdést megoldani, de szerinte ez nem egyéb a tudás fittatásánál és nem számol az élet realitásaival. A liberális és szociálista lapok kommentár nélkül közlik a jelentést, de hozzáfűzik, hogy nem valószínű Teleki pártoskodása. A magyar politikusknak nem érdeke, hogy Angliával török érdekek miatt szembe helyezkedjék, de különben sem befolyásolhatta volna Teleki a bizottság svéd és belga tagját. Ezek a lapok állandóan ellenézték az iraki kalandot, ami csak tetemes kiadást jelent Angliának, nélkül, hogy ebből bármi haszna volna; sőt csak ártalmára van Angliának, mert szembeállítja Törökországgal, amellyel pedig tekintve mohamedán alattvalóinak tekintélyes számát, Angliának érdekében áll jó viszonyban lenni. Ezek a lapok azt hangoztatják, hogy Teleki Pálról föl se tehető más, mint hogy legjobb tudása szerint akarta megoldani a mosszuli kérdést.

Hetedfél milliárd egy bécsi napilapért.

Bécsből jelentik: A nagynémet néppárt napilapja, a Deutschösterreichische Tageszeitung tavaly a kampóskeresztesek kezeibe került és azóta a nagynémet néppártnak, amely Waber alkancellár és Schürf kereskedelmi miniszter révén a kormányban is részt vesz, nincsen napisajtója. Mostan, a nagynémet néppártot támogató nacionalista nagyvárosok segítségével a párt vezetői megvásárolták az Österreichische Druck- und Verlags-gesellschaft házat és nyomdai üzemet hetedfél milliárd koronáért. A

nagynémet néppárt így nyomdához jutva, október 1-én megjeleneti új napilapját Grossdeutsche Tageszeitung címen. Az érdekes lapvállalkozás elé nagy kíváncsisággal tekintenek úgy politikai, mint újságírói körökben.

A nyaraló Arad.

Álvácai fürdőlevel.

(Saját tudósítónktól.) Tizenegy hónapi robot után élénk kíváncsisággal várjuk, hogy megérkezzünk nyári pihenő és üdülőhelyünkre Vata de Jos-ra (Álváca.) Amint lépünk a vonat lépcsőjéről pazar panoráma tárul elénk: a festői Érchegység, a változatos bihari hegyek és a Droca hegység gyönyörű erdőkoszorúzott oldalai kerítik be ezt a kedves fürdőhelyet. A vonatok a fürdő parkjánál állanak meg és a százados hársfasorok közül kiszűrődnek Almay Laci aradi cigányprimás zenekarának hangjai. A terrasszon, a sétányokon, az uszodában, a szökőkút melletti padokon, a kénés és szensavas forrásoknál nagyrészt ismerős arcokat találunk. Vidám társaságok sétálnak a parkokban és kirándulók indulnak a nagy hegyek felé.

Leginkább Arad és Temesvár van képviselve. De vannak itt Clujról, Déváról, Nagyváradról, az ország csaknem minden városából, sőt külföldről is. A fürdőhely területén gyönyörű helyen emelkedik a Granicer tiszti szanatórium, amely Brosteanu generális kezdeményezésére az idén épült és már elfoglalták a nyaraló tisztek családjaikkal. Kora reggeli órákban kezdődik a fürdés. A fürdő utáni pihenés ideje alatt csendes az egész fürdőtelep. Tizenegy órakor kezdődik a térzene és a szép melódiák kicsalják a parkokba a fürdő közönséget. — Egész nap folyik a tenniszezés, a ping-pong és egyéb szórakoztató társasjáték. Araddal minden percben találkozhatunk. Aradi a vendéglős, Falk Mór, továbbá Almay Laci, a primás, a fürdőmester, a fürdőőrök, az igazgató és aradi a legtöbb vendég. Itt nyaral Doctor Vazul aradi pénzügyi titkár családjával, Amacker Viktor, Buzás Vilmosné, Papp Istvánné, Ungár Jenő és családja, özvegy Lázár Gyuláné, Text János, Taugner J.-né leányával, Földes Aladár és neje, özvegy Hohn Györgyné, Trifu János főhadnagy, Iritz Gáborné családjával, Ispravnik M. és neje, dr. Kemény László bíró, Petkovits Athanáz családjával és még sokan, akik az aradi poros utcák és örökös láma elől menekült erre az egészséges, nyugodt üdülőhelyre. Csak azokat az aradiakat jegyeztük fel akikkel alkalmunk volt a sétányokon a fürdőkben találkozni, de vannak itt még többen Aradról és más városokból és mindenki deris, vidám, boldog, csak az a gondolat homályosítja el néha az örömet, hogy az alvácai brömnapiok egyszer elmúlnak és vissza kell térni a poros utcák közé, a városba.

A londoni Marconi-társaság 3 millió fontos vesztesége.

Az angolok és az Angol—Magyar Bank.

Bécsből jelentik: Egy mostan ideérkezett rádiógramm szerint a Marconi Wireless Telegraphencompany tegnap tartotta meg Marconi elnöklete alatt Londonban közgyűlését. Marconi hosszabb beszédben válaszolt a társaság helyzetét és beszámolt a rádió-távíratkozás fejlődéséről. Utána Frederic George Kellaway, a társaság vezérigazgatója bejelentette, hogy a társaság az utolsó két üzletévben 2,943.234 font sterling veszteséget szenvedett. A társaság 1920-ban érdekeltiséget vállalt a budapesti Angol-Magyar Banknál és a veszteség javarésze ebből a szerencsétlen érdekeltiségvállalásból származik. A részvényesek a felvilágosítást tudomásul vették.

Megalakult

az aradi házépítő részvénytársaság. Az első napon hatvanan léptek be. — A főpolgármester még nem mondta ki az utolsó szót, mert nem tanulmányozta a kérdést.

(Saját tudósítónktól.) Több ízben foglalkoztunk azzal a házépítési akcióval, amelyet most Aradon akarnak létrehozni. Részletesen beszámoltunk Linden Marcel, a bucuresti-i Asigurarea Romaneasca biztosító társaság igazgatójának ajánlatáról, amelyről szakemberek nem nyilatkoznak a legkedvezőbbben. Ugyanis méltán attól félnek, hogy a követelt havi részletfizetés túlhaladja a tisztviselők anyagi erejét és végül anyagi összeroppanást idézne elő. Tegnap fejezték be a városháza tanácsstermében a tárgyalásokat és elhatározták, hogy megalakítják Aradon a Házépítő szövetkezetet, amelybe tegnap mintegy hatvanan léptek be. Mindegyik egy-két darab ötszázlejes részvényt jegyzett s a közeljövőben a vállalat meg is kezdi működését. Ideiglenesen elnöknek dr. Nasta Viktort, a Banca Nationala igazgatóját választották meg. A megkötött szerződést ma átadták dr. Robu János főpolgármesternek, aki a napokban áttanulmányozza és véleményezi. A főpolgármester ugyanis a gyűléseken nem jelenhetett meg fontos elfoglaltsága miatt és így tulajdonképpen nem is ismeri az ajánlatot és a tárgyalások eredményét. A megbeszélések szerint az építkezések már ebben az évben meg is kezdődhetnek. A társaság Arad mintájára ezután Brassóban kezdi meg a tárgyalásokat és abban az esetben, ha kedvező eredményt tudnak elérni, ott is felállítják a házépítő szövetkezetet. Érdekes, hogy az ajánlattevő biztosító társaság alig egy éve alakult meg és részvénytőkéséjének csak mintegy hatvan százaléka van befizetve. Ezzel a házépítési akcióval tulajdonképpen ismertté akarja magát Erdélyben tenni és kiterjedt üzletkört nyerni.

A francia válasz titkai a biztonsági kérdésben.

(London, augusztus 14.) Az angol és francia kormányok megállapodásának ellenére, hogy Franciaország választ titokban tartják mindaddig, amíg a jegyzék Berlinbe nem érkezik, diplomáciai körök mégis informálva vannak már annak tartama felől. Ezek szerint a jegyzék rendkívül barátságos hangon közli, hogy Németország belépése a Népszövetségbe teljesen egyelő jogokkal és kötelezettséggel ruházza fel a német birodalmat. Kifejti továbbá a jegyzék, hogy sem a garanciapaktum, sem a döntőbírói szerződés nem érinthetik a békeszerződést, vagy a Rajna vidékére vonatkozó egyezményt. A jegyzék azzal végződik, hogy Franciaor-

szág és szövetségesei őszintén kívánják a szóbeli tárgyalások azonnali megkezdését, a biztonsági szerződés esetleges megkötésének siettetésére. A lapok szerint az angol álláspont győzött a tárgyalásokon, mert Franciaország abban az esetben, ha keleti szövetségeseinek segítségére menve be akar na hatolni a demilitarizált zónába, először Anglia véleményét kell kikérnie. Az angol kormány fog az után dönteni, hogy fennáll-e a jogos intervenció esete, vagy sem. Franciaország köteles Anglia döntését respektálni, mert ellenkező esetben az angol hadsereg Németország oldalára áll a rajnai semleges zóna teljes sérthetlenségének biztosítására.

Megint kisért a letörtek vigasza: Amerika.

Nyolc aradi család elindul Brazília, Argentína és Kanada felé. — Akiiket nem lehet lebeszélni. — A kenyér üzi őket a családások országába.

(Saját tudósítónktól.) Az aradás elmúlt. A családások és a hadarócsépek kiverték a gabona kalászaiból a duzzadó szemet, és az aranyárga élet bekerült a hámbárokhba. A szegények hadserege azután végigvonult a letarolt szántókon, összeszedték az elhullott fürtöket és ma már csak a varjak és verebek tallóznak termésétől megrabolt földeken; a koldusok után másodsor.

Az elesettek tehát sivársággal és nélkülözéssel teljes tél selkedik. Itt kell hagyni a földet, a nádás viskót, a bihoryörös naplementét, a bólogató akácokat, mert üldözi őket az éhség jóévtágyu réme. A füves mezőkön végigharsan a kiáltás: el Amerikába. Ugy gondolkoznak, hogy ott sem várakozik rájuk nyomorultabb sors és az éhhalál kevésbé elszomorító tudat ismeretlen között, idegenben, mint idehaza testvérek szemeláttára. Százán százán keresik fel a rendőrség utlevelosztályát és kivándorlási engedélyeket kérnek. Az ok: száz eset közül kilenvenszer a munkanélküliség. A jelentkezők közül százakat és százakat utasítanak vissza. Az államhatalom — igen helyesen — minden eszközzel megakadályozni igyekezik az elnéptelenedéshez vezető tömeges kivándorlási mozgalmat. Utlevelet tehát csak az érdemesebb szegényosztály kap, azok, akik megszűnnek idegenbe szakadnak, nem esnek az ország, az ottani követségek terhére. Ujabbán ismét nyolc aradi család vág mégis neki a messékkel és misztikumokkal teljes Ujvilágnak. Brazíliába, Argentínába és Kanadába mennek szerencsét, munkát keresni. Beszélgetünk velük. És közreadjuk a panaszaikat, a vágyaikat, az álmait:

„Mert sokan vagyunk uram, sokan...”

A külterületein Arad nagy városának. Gájban, a ségai munkástelepen másról sincs szó, mint a kivándorlásról. Alkonyatkor csak erről folyik a szó a kiskapuk küszöbén, az ereszek lócáin. Barna István, Vékás Lajos, Mátyás István, Varga Illés, Szabó Szakáll

Döme, Ungert Kálmán, Kemenes Antal és Göczön Imre családostul mennek Amerikába. Ki napszámos, kőkész-munkás, ki pedig gyárián dolgozott eddig. Fegyedil Ungert Kálmánnak van ipara, ő üvegessegéd. Ahányat csak meghallgattunk, mind a szegénységével hozakodik fel. Nem jutottak részaratáshoz, a gyár elbocsátotta munkásai egy részét, még az üvegessegéd is azt mondja, hogy nem tud elhelyezkedni. A család pedig — munkában inaszakadt asszony és két sápkóros gyermek — enni kér. Tekintet nélkül a munkaalkalomra.

— Kimaradtunk a részben — mondja fejét szegve Mátyás István földműves. — Mert sokan vagyunk uram szegények, sokan... Többen, mint amennyit a jószándéku, porhanyó föld táplálni bír. — ezért megyünk „Brazíliájába” éppen tudni akarja.

— Naponta három kiló kenyér... Ungert Kálmán zombolyai származású sváb inarosságát kint állt a kapuban. Töri a magyar szót. Beszélgetésünkre sápadt asszonya is kisettenkedik, a szoknyája ráncai között megbúvó két gyermekkel és sirásra görbült szájait segít emberének panaszkodni.

— Mindeunneket pénze felfűk, hogy kimehessünk Kanadába. — mondja Ungert. Azért oda, mert ott ismerőseim vannak. Földeim, zombolyaiak. Bányákban dolgoznak. Üvegesmesterséget tanultam uram, jó munkás vagyok a magam mesterségében, nem vagyok iszákos, renyhe munkás és még sem tudok elhelyezkedni, megélni. Csak tessék felszámítani: naponta három kiló kenyér kell, az negyvenöt lej. Ezerháromszázötven lej havonta pusztán csak kenyérre. 3000 lej fizetésből, mert utóljára annyit kerestem. Most már négy hónapja állás nélkül vagyok, mert nincs munkaalkalom. Nyáron nem csináltatták meg a betört ablaküvegeket. Majd a télen... Ha szigorubb lesz az idő. Hát ki bírja azt kívárni? Negyedmagammal, mikor naponta csak kenyérből kell három kiló...

Es költöznek levélhulláskor a gölyök...

Es így tovább, rendre, sorban mind. Az arcukat barázdákba szántotta a gond. Ezen barázdák szántásából pedig nem teszem éhet elverő kenyérmag. Tehát mennek, költöznek. Mint levélhulláskor a gölyök, fecskék. A nagy, ismeretlen bizonytalanságok felé. Es nem segít itt a józan szó, a lebeszélés. Félút és az élet harcában elfáradt emberek ezek a zödelő akácok alatt, akáknak már minden mindegy.

Falrahányt borsó itt az ijesztés. Az új szenvedések, éghajlati szeszélyek, emberfeletti munka, idegen tájak elébe is bizodalommal néznek. Kenyeret várnak onnan. Kiharcolt, kiküzdött, kimunkált kenyeret... Es mennek feltartóztatlanul. Futóhomokot paszulvindákkal lekötni, kávévetni, rizst aratni, irdatlan erdöket irtani, szunyoggal feküdni, vinyrákkal ébredni. A mindennapi kenyérért...

Pető Gergely.

Kelengye és estélyi ruha a vasuti sineken.

Vértelen tragédia Cuxicin. — A vonat összerúzott egy menyasszonyoságot.

(Saját tudósítónktól.) Nem mindennapi látványban részesültek azok az utasok, akik tegnap a Budapest felé induló vonat érkezése után a cuxicai állomáson tartózkodtak. Erdély egyik városából a magyar főváros felé egy menyasszony utazott szüleiivel. A kelengyéjét tartalmazó nagy ládát átvizsgálás után az egyik vasuti sín közelében helyezték el és ott várt a láda arra, hogy a budapesti vonatra feltegyék. Ekkor a láda közelében levő vágányon egy tehenvonat haladt és a láda oly közel volt a sínhez elhelyezve, hogy a vonat elkapta és darabokra törte. A fehér menyasszonyi ruha, utazó, estélyi ruhák, diszkrét és kevésbé diszkrét fehérművek néhány pillanat alatt szétszórva hevertek a földön, egyrésziüket a vonat darabokra tépte, amint továbbhaladt. Másrészét piszkosan szedték össze a földről. A felháborodott és kétségbeesett menyasszony azonnal az állomásfőnöki irodába sietett, a hol bejelentette az ügyet. Az állomásfőnök eleinte nem tudta mihez kezdjen a nem mindennapi panasszal, de azután hivatalos jegyzőkönyvet vett fel, aláíratta a felekkel, tanukkal, mozdonyvezetővel, s ezzel az ügy hivatalos részbe is fejeződött. A menyasszony pedig mit tehetett mást, a községből hirtelen új ládát szerzett, könnyek között belepakolta a felismerhetetlenné vált kelengye-darabokat és továbbutazott.

ŐSZI DIVATLAPOK SANDOR hírlapindában ARAD.

HIDEK

Nők harisnya nélkül.

Testszíni harisnya helyett meztelen lábszár.

Tudott dolog, hogy a női divatot már évtizedek óta Párisban csinálják és a Rivérán mutatják. A divatkreatívek az utolsó úny: „nyáron csakis testszíni arisnya” után most arra a prakus gondolatra jöttek, hogy a arisnya egészen el is maradhat, — hisz a testszínt úgy se látják. A divat célja pedig főleg tetszésértés, hogy: lássák és megbámulják. Csak másodsorban jön az ilés és harmadik helyre szoruli a raktikusság. Tehát tökéletesen legendó a lábszárakat egy kissé epuderozni s anélkül, hogy olyan ilönösen megmosná azokat, feér félcipőbe bújtatva, korzókész nyári toalett.

Amikor először tűnt fel ez az új divat, előbb Nizzában a „Oval le Anglais” pálmásora alatt, azán Berlinben az Unter den Linden, majd Belgrádban a Terazian és Bucarestben a Calea Victoriei, az emberek utána gukkoltak és azt hitték — „toalett-übüja” van a meztelen lábszárú nők. Később midőn csoportostul vonultak fel mezítlábasan, akár csak kisvárosban nyári hétköznökon a cselédek, ha furcsalották s őket a népek, de kénytelen-kelletlen megszokták az új hőbortól. Sőt akadtak, akik természetesenek aláltak.

Ma este egy régiségkereskedésben jártam. A tulajdonos bájos ézkarcokat mutatott a múlt század elejéről, amelyeken egy provanszi festő maró szatirával gyönyölte ki korának divatját. Ezen a képeken egész házakat viselnek a hölgyek hajfonatokból a fejükön és a sleppjük egy városrész szemétét cipeli maga után.

— Hogy változik minden — gondoltam. És eszembe jutott, ha ez az ismeretlen provanszi festő ma élne, vajjon festene-e a maga módja szerint a mi napjaink hölgyének még — tügelelevelet?...

— Lapunk legközelebbi száma a szombati ünnep miatt kedden reggel jelenik meg.

— Miniszterjárás Timisoarán. Miniszteri látogatás volt ma Timisoarán. Saveanu egészségügyi miniszter Perjámosról Timisoarára érkezett, ahol részt vett a szolgabírói konferencián. Ma este hét órakor elutazott Buziásra. Délután Mardarescu tábornok, hadügyminiszter látogatta meg a strandot.

— Csak hivatali munkaszünet van. Az aradi államrendőreg közli, hogy a holnapi egyházi ünnep alkalmával csak a közhivatalok tartanak szokásos munkaszünetet. Gyárak, vállalatok dolgozhatnak és az üzletek nyitvatarthatók.

— Görög-keleti szentév. Budapestről jelentik: A Budapesten időző Basile görög keleti érsek kijelentette, hogy jövőre áprilistól decemberig szentévet rendeznek a görög keleti zarándokok számára, akik Görögországban, a keleti egyház bölcsőjében, Alexandriában és Jeruzsálemben fel fogják keresni a görög keleti kegyhelyeket.

Amerika könyörtelen Belgiummal szemben

Francia—angol megegyezés a német jegyzék ügyében

Londonból táviratozzák: A mai minisztertanács jóváhagyta Chamberlain angol és Briand francia külügyminiszter megegyezését a német kérdést illetően. — Előreláthatólag szeptemberben Stresemann német külügyminiszterrel közvetlen megbeszélések kezdődnek és ezek színhelye minden valószínűség szerint a belga főváros: Brüsszel lesz. A francia jegyzéket hétfőn adják át Berlinben. Chamberlain, Briand és Vandervelde belga külügyminiszter Genfben fognak találkozni szeptember elején. Legújabb párisi jelentés szerint a mai minisztertanács jóváhagyta a Berlinbe küldendő válaszijegyzéket, amely a szövetségesekkel való közlés után adnak át Berlinben.

Brüsszelből táviratozzák: A belga sajtóban nagy a felháborodás azok miatt a feltételek miatt, amelyet a most folyó washingtoni belga adósságrendező tárgyaláson terjesztettek elő az Unió képviselői. Elítélik az Egyesült Államok magatartását, mert szemintük az elszegényedett Belgiumtól lehetetlenséget követel. Kormánykörökben azt frangoztatják, hogy mindent meg fognak tenni, hogy a tárgyalások meg ne szakadjanak.

Berlini jelentés szerint a német hivatalos körök felfogása szerint az lenne az ideális konferencia, a melyen az angol, a francia és a német külügyminiszterek és államtitkárok, valamint jogi szakértők vennének részt. Belgium kihagyása nagy feltűnést kelt Párisban. A németek Stresemann külügyminisztert, Schubertet és Gauchoht küldenek ki a tárgyalásokra.

Megtörténtek a jelölések a mezőgazdasági választásokra.

A hivatalos listán kettő, az ellenzéken egy magyar kisebbségi jelölt van. Augusztus 25-én lesz a szavazás

(Saját tudósítónktól.) Ma délelőtt zárták le az aradi törvényszéken a mezőgazdasági kamarai választási listáit. Az aradmegyei községekből két lista érkezett be, az egyik az egyesült paraszt- és nemzetipárti, a másik a liberális párt listája. Mindkét párt 16—16 nevet jelöl a választásokra. A liberális párt névsora, amely a Magyar Párttal kötött paktum folytán két magyar jelöltet is tartalmaz, a következő:

Dr. Robu János birtokos, főpolgármester, Arad, Secula Axentie szőlőbirtokos, Siria, Franka György földműves, Agris, Harciu János földműves, Dumbravita, dr. Ispravnic Sever szőlőbirtokos, ügyvéd, Arad, Anastasiu Demeter gazdász, Arad, Lázár Sándor nagybirtokos, ügyvéd, Chisineu, Halmagean Pál földműves, Croana, Németi Péter felkész, Seiteni, dr. Novák Aurél birtokos, ügyvéd, Pecica, Paikó Lázár szőlőbirtokos, Pankota, Mikó Demeter mezőgazdasági tanító, Seiteni, Kóny Kálmán nagybirtokos, Odvos (magyar kisebbségi), Alföldy Pál az Aradmegyei Gazd. Egys. igazgatója (magyar kisebbségi), Bonta Pál földműves, Ineu, Rujá Vazul földműves, Simánd, Gantner F. Károly birtokos, (német kisebbségi) Santana.

A kiadott ellenzéki listán a következő jelöltek szerepelnek: Dragan Mitru gazdász, Nadlac, Imbroane Constantin gazdász, Arad, Gáj, Raicu Luca gazdász, Arad, Memetea Teodos gazdász, Chisineu, dr. Marsieu Jusztin szőlőbirtokos, ügyvéd, Arad, Burza János gazdász, Pankota, Chera János birtokos, Arad, dr. Borneas Julian ügyvéd, szőlőbirtokos, Arad, Rujá Gheorg földműves, Butea, Vormittag Johann Glogovai (német kisebbségi), Rus Jova földműves, Ineu, dr. Miclosi Emil szőlőbirtokos, ügyvéd, Arad, Nica Mitru földműves, Moroda, Harsányi István Pecica-Maghara (magyar kisebbségi), dr. Lutai Cornél birtokos, ügyvéd, Arad, Bogdan Pál földműves, Josasel és Marza Simon gazdász, Minis.

A szavazások augusztus 25-én kezdődnek a járási székhelyen levő járásbíróóságokon. Ott felállítják a szavazó-urnákat s egy nap alatt befejeződnek a választások. A lezárt urnákat az aradi törvény szerkezhez küldik be, ahol felbontják, összeszámolják a szavazatokat és kihirdetik az eredményeket.

Bucarestből jelentik: A liberális párt az Averescu párttal is megegyezett, hogy közös listát terjeszt elő a mezőgazdasági kamarai választásokon „polgári lista” címen.

— Eltemették az elhunyt parasztpárti vezért. Bucarestből jelentik: Ma délelőtt menő végbe Matei Cartacuzino temetése. A halott kívánságához képest nagyon egyszerű menet kísérte ki a koporsót a pályaudvarra, ahonnan Ciurea állomásra szállították. Itt szintén egyszerű szertartással, beszédek nélkül helyezték örök nyugalomra Matei Cartacuzinot. A temetésen résztvettek Marzescu igazságügyi miniszter, Vahori közoktatásügyi államtitkár, Sceletti ezredes, a királyi család képviselőjében, a moldvai metropolita, számos egyetemi tanár, ügyvédek és a diákság képviselői.

— Kitzették a Reinitz-pör táblai tárgyalásának napját. A szatmári törvényszék, mint ismeretes, életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélte Reinitz Jakabot. Az elítelt az ítéletet megfélebbezte és az országsszerte nagy szenzációt keltett bűnpör az oradea-marei ítélőtábla elé került. Domokos táblabíró, a bűnpör előadója, befejezte az akták átanulmányozását, a hatalmas, szenzációs részletekben gazdag bűnpör felebbesési tárgyalásának terminusát szeptember 28-ában állapította meg a királyi ítélőtábla. A felebbesési főtárgyalás minden valószínűség szerint három napig fog tartani.

— Figyelem! Olvassa el az aradi Központi étterem mai hirdetését.

— Folyik a francia—spanyol offenziva. Párisból táviratozzák: A francia—spanyol offenziva tovább halad előre sikeresen. A rifkabilok folytatják a visszavonulást és néhány törzs már felajánlotta a meghódolást. Liautey tábornagy utóda Sarraut tábornok lett, akit Marokkó polgári kormányzójának neveznek ki.

„En és Te.”

Egy prágai újságban olvastuk az alábbi apróhirdetést, a melyet kuriozumnaképpen mi is közzéteszünk.

Karcsu vagyok, keresztény, vagyomos, érzésekkel teli, életművész, temperamentumos, egészséges, műveletlen, de olvasott 40-es, önzetlen és dicskrét.

Te lehetsz: érzésteli, materiálista, egészséges, esch, gazdag, német, szellemidéző, karcsu, zsidó, finom, keresztény, szelid spiriszta, temperamentumos komédiás, vallásos, budhista, városi, vagy falusi, nem hisztérika, nem morfinista. Nem baj, ha van neked szabad órád este, vagy nappal, saját lakásod, bubifejed, lehet azonban hosszú fekete vagy vörös hajad, lehet foglalkozásod, autód, szeszélyed, kutyád, lovaid és főleg vagyonod.

Névvel ellátott nem anonym leveleket 8 napon belül Prága főpostára „Háboru előtti fény” jellegére kérek.

— Házasság. Roth Albert vegygyáros leánya, Hajnalka és Gábor József vasárnap, f. hó 16-án d. u. 5 órakor az aradi izr. templomban tartják esküvőjüket. (Minden külön értesítés helyett.)

— Kitzették a kisebbségi tanítók vizsganapját. Bucarestből jelentik: A közoktatásügyi miniszterium közli, hogy a kisebbségi állami iskolai tanítók történelem és földrajz vizsgáját augusztus 27-én tartják meg a kerületi inspektorátusoknál.

— Szerencsétlenség. Kaufmann Péter aradi textilgyári munkásnak levágta munkaközben az egyik ujját a gép. A szerencsétlenül járt munkást beszállították a kórházba.

— Szobátüz. Ma délután a Str. Consistorului 29. számú házban, Kovács József ügynöknél kisebb szobátüz támadt. A kivonuló tűzoltóság pár perc alatt eloltotta a tüzet.

— Japánban kitört egy vulkán. Tokióból táviratozzák: A Shirane vulkán ma kitört és az egész környéket elborította a kiomló lávatömeg.

— Oriási áradás Koreában. Pekingből táviratozzák: Egész Nyugat-Koreában hatalmas áradás pusztit, amelynek eddig 24 halott áldozata van.

— Könyvtárt jó árban vesz Kerpel. — Figyelem! Olvassa el az aradi Központi étterem mai hirdetését.

Dugulás, aranyeres bántalmak és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József”

késérőviz biztos segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József-víz, alhasi megbetegedések eseteiben is gyorsan és mindig enyhén hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 1924

— Helybenhagyták a pénzügyminisztérium sikkasztójának vizsgálati fogságát. A bucaresti-i törvényszék megerősítette Damboviceanu vizsgálati fogságát. Damboviceanut a fogházból hatalmas őrőség kísérte a törvényszéki palotába.

— Halálozás. Werner Adolf újszentannai köztisztviselőben álló kereskedő folyó hó 14-én hosszas betegség után 67 éves korában elhunyt. Temetése 16-án délelőtt lesz Újszentannán.

— Augusztus 20-ig kell beadni az önkéntességi kérvényeket. Bucarestből jelentik: Az önkéntességi jogra, vagy a kedvezményes idejű katonai szolgálat engedélyezésére vonatkozó kérelmek beadásának határidejét a hadügyminisztérium augusztus 20-ig meghosszabbította.

— Rendkívüli előléptetések a CFR és a posta tisztviselői karában. Bucarestből jelentik: A kormány a CFR, a posta és távirat személyzetéből számos tisztviselő rendkívüli előléptetését engedélyezte. Az előléptetett tisztviselők névsorát a Monitоруl Oficial augusztus 13-iki száma közli.

— Figyelem! Olvassa el az aradi Központi Értérem mai hirdetését.

— Ha sulyt fektetünk arra, hogy arcborunk gyengéd és fehér legyen, úgy keverjünk mosdóvizünkbe eredeti MACK-féle KAISER BO-RAX-ot.

— Az aradi I. ker. adóhivatalnál egy tisztviselő állás van üresedésben. Románul beszélők előnyben részesülnek.

— Vizondulatiós bürokrizurák Fehér hölgyódrász aradi szalonjában készítenek. Speciális hajlekötő kapható.

— Hamis 20 dollárosok forgalomban. A kereskedelmi minisztérium leirata alapján közli a Kereskedelmi és Iparkamara, hogy az Egyesült Államok bucaresti követtségétől vett értesítés szerint hamis 20 dolláros bankjegyek kerültek forgalomba. A hamisított bankjegyek jól sikerültek, alapos vizsgálat után azonban könnyen felismerhető a hamisítás. A hamisított bankjegy aróképes oldalának nyomott négyzete kb. 1.58 milliméterrel rövidebb, mint a valódi bankjegynél s a hátsó oldalon any nyival hosszabb. A pecsétnek és a számoknak a színe matt sárga a valódi bankjegy aransárga színe helyett. Washington portraijának fejetején levő hajzat finom vonalai hiányzanak az utánzatban, ugyancsak a szempilla finom vonalai is. A ruházat vonalai összefolynak az alap vonalaival. A portrair egész alakja karcolt benyomást tesz. Sok nuance vonal hiányzik az utánzaton: nevezetesen a portrair ovális keretének alján mindkét oldalon és a „H. V. Speelman“ és a „Frank White“ aláírások alatt.

— A művész szereződik; A Hohenzollernnek és Amerika hála; Az aradi mintavásár tanulságai; Grófi férjtől vissza a dollárpapához; Konflis és kerékpár közelharca; A tánc kislekionja; A falu bolondja; Vidám esetek; stb. az „Aradi Kurir“ legújabb számának főbb közleményei.

— Uj s régi rézmetszetek Kerpelnéi.

STEINITZER DEZSO
ARADON FÉNYKÉPESZETI „DACIA“
BUL. REG. MŰTERMÉSEN KÁVÉHAZ-
MÁRIA 20. SZ. ZAL SZEMEN.
Készülnek művészi kivitelű fénykép felvétel, nagyméretű és apróalak. Logófényképek árak!

— Dulakodás közben megölte a fiát. Megrendítő családi dráma történt ma a temesmegyei Románécsán. Bechira Nándor 33 éves középbeli gazda ittas állapotban elhátározta, hogy a nagybátyját, kivel évek óta baragos viszonyban él, meg támadja. Először kalapáccsal akarta megtámadni, majd hazameni kaszárt, hogy azzal támadjon rá. A kaszával az udvaron keresztül az ucca felé haladt, amikor atyja, Bechira György ki akarta kezéből venni a veszedelmes fegyvert. Dulakodás támadt közöttük, amelynek folyamán a kasza a fiu testébe furódott. Bechira Nándor összeesett és meghalt. A csendőrség letartóztatta a gyilkos apát.

— Püspök-gyógyfürdő, Oradea-mate mellett, 600 év óta használják bámulatos eredménnyel 42C kén, rádiumos hőforrásait kőszvény, csusz, ischiás, csontbajok és női betegségek ellen. Ős fenyveserdő közvetlen a virágos park mellett. Villanyvilágítás. Uszoda 26C folyton befolyó forrásvizzel. Uszástanítás, nap- és homokkura. Augusztus 20-tól szobát előzetes megrendelés nélkül is lehet kapni. Szeptember 1-től a szobáknál 30 százalékos engedmény.

— GYERMEKKOCSIK, gyermek székek nagy választékban Hegedűsnél, Aradon.

— Orvosi hír. Dr. Ujhelyi József hazaérkezett. Rendeléseit újból megkezdte. Rendel sebészeti és nőbetegnek délelőtt 10—11, délután 3—5 óráig Arad, Str. Unirei (Fábián-u.) 4.

— Az Erdélyi Élet legújabb száma a szokottnál is több aktuális, helyi riportot tartalmaz, melyek közül megemlítésre méltó a háború alatt Aradon internált foglyok kinzónak leleplezése; A mintavásár születésének és életének igaz története; Egy kacagásba fulladt párbajhistoria; Virágzanak az aradi játékarlangok.

Egy hindu fakir ujságíró lett Parisban.

Parisból jelentik: Érdekes hír foglalkoztatja a párisi közvéleményt. A Petit Journal című lap szerkesztőségét gárdája a napokban egy exotikus indus ujságíróval gyarapodott, aki nemrég még fakir volt. Névszerint Tahra bey. Munkaköre még nincsen megállapítva, de valószínűleg a párisi világlap hasábjain fog a miszticizmusért rajongó francia hölgyeknek a hisztéria újabb tüneteiről cikkezni. Érdekes vallomással mutatkozott be és csodálatosan különös dolgokat mondott el:

— A lelki megtisztulás — mondja Tahra bey — mit az önsanyargatás révén érnek el a fakírok: életük legfőbb törekvése. A fakir nötlenséget, tisztaságot fogad, tartózkodást mindennemű élvezetől húst nem eszik, — bicserdista. Ezek a csodálatos aszkéták két csoportba tartoznak. Az egyik csoportban azok vannak, akiknek hivatásuk már születésüktől kezdve meg van pecsételve. Az ilyenek egy elköltözött fakir lelkét öröklék, mert az apjuk is fakir volt. A másik csoportba viszont azok tartoznak, akik valamely súlyos bajból felgyógyultak és szülei — hálójuk jeléül — a fakirságra szánták őket. Ha a megállapított korlátokon a fakir túleszi magát, rettentő büntetés vár rá. A halálos ítélet elől nincs menekvés, mert bárhová menekül, a halál ótóiéri könyörtelenül.

LEGUJABB

Petiltották a turn-severini diák kongresszust.

(Bucuresti, augusztus 14.) A közoktatásiügyi miniszter intervegniált a belügyminiszterrel, hogy tántsa be azokat a diákkongresszusokat és gyűléseket, amelyeknek rendezői nem bírnak az egse-

temi tanács előzetes engedélyével. A belügyminiszter erre ma rendeletet adott ki, amelyben nem engedélyezi az augusztus 16-ra Turnseverinbe hirdett diákkongresszust.

A liberálispart együttműködést keres a kisebbségekkel.

(Bucuresti, augusztus 14.) Lepadatu kultuszminiszter a Vitorulnak adott intervjujában kijelentette, hogy a liberális part kereste az együttműködést a kisebbségekkel, mert a kormány Románia konszolidálása és fejlődése érdekében mindig őszintén kívánta az együttműködés megvalósítását. — Lepadatu ezután rámutat arra, hogy először Koos Károlyval és Paál Árpáddal kötött megállapo-

dást a mezőgazdasági kamarai választások ügyében, majd a Magyar Párttal, amely az Erdélyi Gazdasági Egyesületre ruházta a választások megszervezésének feladatát. A végleges megállapodás Kolozsvárt jött létre. A miniszter azzal fejezi be intervjuját, hogy a magyar kisebbséggel való együttműködés a jövőben más területekre is áttérjedhet, ami a magyarság képviselőinek őszinteségétől függ.

Kétszáz vagon petroleum ég el naponta.

(Bucuresti, augusztus 14.) A moreni tüzvész vátt-zatlan erővel tovább tart. Az égő szonda napon kétszáz vagon nyersolajat vet ki magából. A Romano America társaság vezetői Morenibe érkeztek, hogy személyesen tanulmányozzák a tűz elfojtásának lehetőségét.

Mikor a galléron mulik az ember szerencséje.

Riport a montekarlói játékarlangról.

(Riviera, augusztus hó.) Nyár közepe van már s a Riviera ilyenkor üres. A „haut saison“ áprilisban ért véget a nagy nizzai löversennyel, aztán még júniusig itt maradtak az idegenek; ma már csak a borszülöttek ásitoznak a Kaszinó körül. Itt-ott ugyan még hallani angolul, ami annyit jelent, hogy fiúndözök akadnak az egész nyár folyamán, no meg németek mindentelék, ám azokat, nem veszi számba senki, mert bakancsban jönnek és talán Jäger-ingben s a „Büdeckert“ a bölcsesség könyvének híszik.

A Rivierán ugyanis dacára annak, hogy mindazok, akik a tél folyamán a frakkot s a glacékezttyit képviselték, most talán az Alpokban hiúsúlnak: csodálatos módon megmaradt az etikett. A hotelokban mindenkit végigmér a portás, mielőtt a kérdésére felelne s szoba bizony csak annak akad, akinek „fair“ a toiletteje. Az étkezéssel pedig egyenesen vasszigoruak. Amíg nincs itt fél 7 óra, a „grand diner“ ideje: semmit sem kap enni az idegen, bárhogy megéhezett is a vonaton.

A kaszinóban külön tisztviselők vizsgálják a toiletteket és így esett meg néhány nappal ezelőtt egy kiváló külföldi íróval és esztétával, aki előtt, eddig minden kapu megnyilt; hogy nem engedték be a játékerembe. Nem engedte be az ajtónál álló kis inasfiu, mert ugynevezett apacsingje volt, amelyet csak a strandon lehet használni, de a kaszinóban még a kánikulák délutánjain sem, amikor pedig a Croupier csak azért hajtja a golyót, hogy maga el ne aludjon.

Enek a kiváló íróval talán a galléron mulott a szerencséje. — Üzent szenvedélyes embernek s-

merik és minden bizomnyal eljászotta volna a vagyomát, ha ugyan van ilyenmije. Iróknál ugyanis ezt soha se lehet tudni: Maeterlincknak például gyönyörű villája van odaát Nizzában, s azok, akik a „Kék madarat“ olvasták, ezt valószínűleg nem tétélezték föl róla. Ime, a forradalmi Hoffmannsthal, aki a „Der Tor und der Tod“-ot valaha megírta: ma már fehér gamasniban sétál s akik Pestről jönnek, azt mondják, hogy Helta! szegény ember még mindig.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

• Darvas Ernő bucsufellépése. Augusztus 22-én, szombaton este bucsuzik az aradi közönségtől Darvas Ernő, akinek bucsuestjét különösen érdekessé és vonzóvá teszi, hogy a népszerű művészen kívül Arad kedvencei is fellépnek. Lengyel Irén, L. Kiss Mariska, Szendrey Mihály, Róna Dezső és Huszár Károly egészítik ki a műsort, amelynek kiemelkedő pontja Mohár Ferenc világhírű egyfelvonásosa, a „Marsall.“ A női főszerepet Lengyel Irén alakítja, aki ezuttal először mutatja be prózai színésznői tehetségét. A báró szerepét Földes Mihály, míg a színészt Darvas Ernő játsza. Nagy sikerrel tart számot a „Pénziárca“ című francia vígjáték, amelynek ez alkalommal lesz aradi bemutatója s melynek szerzője Octav Mirbeau. A egyfelvonásos vígjáték főszerepeit Kiss Mariska, Mészáros Béla és Darvas Ernő játszik. A bucsuzó színművész nyári színházban tartandó előadására, melynek külön vonzereje Szendrey Mihály konferálása, jegyeket már hétfőtől kezdve árusít a városi színház pénztára.

• Fetter Irén hangversenyének kezdők és haladók részére énekoktatást nyújt lakásán Arad, Str. Cosbuc 4. (Wesselényi-u.)

KÖZGAZDASÁG

Pecicán 70 százalékos póladót vetettek ki.

Az előjáróság tönkreteszi a kereskedelmet. — Törvénytelen a póladó. — Margineantiu pénzügyigazgató nyilatkozata.

(Saját tudósítónktól.) Pecica (Pécska) aradmegyei község előjárósága a napokban egy különös és érthetetlen rendelkezést hozott ki, amely az ottani nagy adókkal sújtott kereskedelmet végleg megakarja fojtani. A község vezetősége elrendelte, hogy minden kereskedő köteles a már kivetett állami adókra, külön hetven százalékos községi adót fizetni. Ezek szerint az a kereskedő, aki nézezer lej állami adót fizet, még külön hétezer lejt köteles leadni a község pénztárába. Ez a törvényen kívüli intézkedés nagy meglepetést keltett a pécskai kereskedők körében és a község rendelkezését írásban megfellebbezték a vármegyei prefektusnál.

Közigazgatási szempontból azért is feltűnő Pécska vezetőségének ez az intézkedése, mert az új adótörvény két évvel ezelőtt világosan kimondotta, hogy a községi póladót eltörli és egyetlen község sem terhelheti lakosságát semmilyen adókkal. A törvény szerint minden község külön jövedelemben részesül a beszedett állami adókból és ha ez a jövedelem nem elég arra, hogy a község kiadásait fedezze, úgy módot ad a törvény, hogy meghatározott formában illetékeket, illetve taksákat szedhessen. Ezek közé tartozik a cégábla-adó, a kérvények benyújtásánál szedett illetékek, tűzlellyiség után fizetendő taksák és több módot nyújt arra a törvény, hogy a községek jövedelmeket a megengedett módon gyarapítsák. De szigorúan megtiltja a

törvény azt, hogy a községek póladót szedhessenek. Pécska község előjárósága a törvény ellenére életbe léptette a megszüntetett póladórendszerrel. Ezzel szemben nem feledkezett meg arról sem, hogy a megengedett taksákkal is sújtja a pécskai kereskedőket. Az aradmegyei prefektúra még nem határozott a benyújtott fellebbezésről, azonban valószínű, hogy az előjáróság póladószedési intézkedéseit érvényteleníti. A *Közlöny* munkatársa a pécskai kereskedők panaszairól beszélgetést folytatott Margineantiu Titus pénzügyigazgatóval, aki a következőket jelentette ki:

— Községi póladó már nem létezik. Eltörölte azt az adótörvény, amely módot ad a községeknek, hogy másuttal fedezzék kiadásait. Joga van a községnek a megengedett módon illetékeket kivetni a lakosokra, azonban semmire sem lehet az, hogy az állami adó után hetven százalékkal adóztatják meg a kereskedőket. Nem ismerem az ügyet, azonban a községnek csak a prefektus engedélyével lehet illetékeket kivetni és ha a prefektus engedélyt adott volna a hetven százalékos községi adó kivetésére, amit a magam részéről hihetetlennek tartok, úgy a kereskedőknek joguk van a prefektusi határozatot a belügyminiszternél megfellebbezni. Abban az esetben, ha a község sürgősen akarná a kivetett adót beszédni, leghelyesebb volna, ha a kereskedők távirati uton kérnék a belügyminisztert a községi adószedés felfüggesztésére.

város egymillió dollárt kap kölcsön a villamosművek kibővítésére. A tanács még további tárgyalásokat is folytat egy másik kétmillió dolláros nagy kölcsön ügyében, amelyet szintén beruházási célokra fordítanak. A tárgyalások perfektuálása azonban a megválasztandó új városi tanács feladatát fogja képezni. Érdekesebb, hogy egy román konzorcium szintén ajánlatot tett egymillió dollár kölcsönre ugyanolyan feltételek mellett, mint az amerikaiak.

— **Eladott aradi ingatlanok.** Eberlein Ferenc eladta a Calea Andrea Saguna 166. sz. házat 700.000 lejért Pálffy József és nejének. — Grutsjahr Mihály eladott a Bittó-dűllőben fekvő 21 hold 1874 négyszögöl szántót 1.050.000 lejért Danicico Péternek. — Ditre Ferenc és neje eladták a Str. Putnei 9. sz. házat 90.000 lejért Golent János és nejének. — Özv. Ring Lajosné eladta a Str. Abatorului 26., 28., 30., 32. sz. ingatlan 500.000 lejért Hoffmann Győző és Hoffmann Jánosnak.

— **Angol-magyar kereskedelmi tárgyalások.** Budapestről táviratozzák: A lapok arról értesülnek, hogy a francia-magyar kereskedelmi szerződés megkötése után a magyar kormány sorozatosan megkezdte tárgyalásait az idegen hatalmakkal. Legelőbb az angol-magyar kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások kezdődnek meg.

— **Kézműipari kiállítás Budapesten** Budapestről táviratozzák: Ma délután nyitották meg az országos kézműipari kiállítást. A megnyitási ünnepségeken résztvettek a kormány, az iparkamarák és az összes érdekelt testületek képviselői.

— **Mai hetipiac.** Élénk forgalom volt a mai hetipiacon, amelyen a következő árak voltak: Burgonya 4—5 lej, bab 8 lej, tehénturó 14 lej, juhturó 40 lej, vaj 100—120 lej, alma 6—8 lej, szőlő 25—30 lej, ringló szilva 10—17 lej, szilva 4—5 lej kilogrammonként. Tej 4—5 lej, tejfel 35 lej literje, tojás 2.50—2.60 darabja. Sovány ruca 80—120 lej, sovány liba 160—250 lej, tyúk 90—120, csirke 50—90 lej párja, kövér ruca 100—150, kövér liba 200—280 lej darabja. A gabonapiac árai: árpa 520—530 lej, kukorica 520 lej, zab 580—600 lej métermázsánként.

Négy csempész halála a Dunában.

Borzalmas élet-halál küzdelem.

Pozsonyban jelentik: Tegnap délután borzalmas szerencsétlenség történt Dévénynél, nem messze a Duna és a Morva összefolyásánál. Fél öt óra tájban a Morva partján fürdőzők a Duna irányából jövő segélykiáltásokra lettek figyelmesek.

A fürdőzők borzalommal látták, hogy négy teljesen felöltözött férfi küzd a habokkal. Néhány halász kíséretében a fürdőzők azonnal csónakba ugrottak, hogy kimentsek a fuldoklókat. Mikor azonban a csónakból széttekintettek, már senkit se láttak. A négy fuldoklót nyomtalanul el-

nyelte a Duna. Kiletük ismeretlen. — Mindössze egy gazdátlan szalmakalapot találtak a fűben, a mely minden valószínűség szerint az eltűntek egyikéé lehetett. A kalap belsejébe F. V. monogram volt bevarrva és belésébe elrejtve 5 shillinget és 20.000 osztrák koronát találtak.

A szemtanúk határozottan állítják, hogy mind a négy, habokkal küzdő ember teljes uccai ruhát viselt, sőt, az egyik kivételével, kalap is volt rajtuk. Hatósági körökben az a vélemény alakult ki a titokzatos esetre vonatkozólag, hogy a négy ruhában úszó ember valószínűleg csempész lehetett és tiltott uton akartak Ausztriába jutni, de vakmerő vállalkozásukat életükkel fizették meg. Ezt a feltevést megerősíti a szalmakalapban gondosan elrejtett osztrák pénz is, amelyet tulajdonosa valószínűleg azért varrt be oda, hogy a víz meg ne nedvesítse. A hatóságok széleskörű nyomozást indítottak meg az áldozatok kiletének megállapítására. Eddig egyetlen hullát sem sikerült a Dunából kihalászni.

MOZI

xx Az aradi marosparti nyári mozgószínház 16-án és 17-én, vasárnap és hétfőn csak két napig vetít egy szenzációs Luciani Albertini filmet: „Sámson az üstökösön.” Sámsonnal, a világhírű mutatványairól ismert filmstarral, jelentős szerephez jut Tarzán, a kitűnően idomított csimpánz majom. Ezt megelőzi „A csizmás kandúr” kacagató vigjáték. Kezdeté pont fél 10 órakor. 18-ától „Péter, a kalóz” Paul Richterrel.

xx Ma, szombaton mutatja be az aradi Apolló a „Viharmadár” című monumentális filmet, mely Rapáel Sabatini regénye után készült. A közismert kiváló regény minden egyes momentumára nagyszerűen érvényesül a filmen, amelynek kiváló rendezése teljesen új, megkapó kontösbe garnirozza fel a témát. A főszerepet Milton Sils és Enid Benel kiváló képességeik latbavetésével játsszák meg. Az előadások 6, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx Ma, szombaton és vasárnap vetíti az aradi Uránia a „Széltámasok” című szenzációs bűnügyi drámát, amelyet egy aranybánya kitermelése körül lejátszódó bűncselekmény tesz izgalmassá és a közönség az utolsó jelenetekig fokozódott érdeklődéssel várja a fejleményeket. A főszerepet (Paul Hartmann, Olga Tónehoff és Werner Fuch) kitűnően játsszák meg. Az előadások 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Élő holttest” Tolsztoj Leó regénye után hétfőtől az aradi Urániában.

Zürichben 2.65, Párisban 10.50 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK (aug. 14.) ÁRU: Francia frank 9.20, svájci frank 37.50, dollár 193.50, font 930, szokol 5.78, lira 7.30, dinár 3.45, márka 46.50, osztrák shilling 27.50, magyar korona 375. — **PÉNZ:** Francia frank 9, svájci frank 37, dollár 192.50, font 910, szokol 5.65, lira 7, dinár 3.38, márka 46, osztrák shilling 27, magyar korona 355. — **Kifizetések:** Páris 9.25, Zürich 38, Newyork 195, London 940, Prága 5.80, Milano 7.12, Belgrád 3.52, Berlin 47, Bécs 27.70, Budapest 350.

ZÜRICHI TÖZSDENYITÁS. (aug. 14.) Berlin 122.6250, Amsterdam 207.10, Newyork 515, London 2501.50, Páris 24.05, Milano 18.60, Prága 15.25, Budapest 0.00 7250, Belgrád 9.2250, *Bucurest* 2.65, Varsó 0.0009350, Bécs 0.00 7250.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT (aug. 14.) *Kifizetések:* Páris 9.10, London 9.45, Newyork 194, Milano 7.05, Zürich 37.90, Bécs 27.30, Prága 5.78. *Valuták:* Napoleon 730, arany márka 45, léva 135, török lira 110, angol font 930, francia frank 960, svájci frank 37, lira 720, drachma 300, dinár 350, dollár 194, lengyel márka 34, osztrák korona 28, magyar korona 27, szokol 585.

ZÜRICHI TÖZSDEZÁRLAT.

(aug. 14.) Berlin 122.6250, Amsterdam 207.15, Newyork 515, London 2502, Páris 24.05, Milano 18.60, Prága 15.25, Budapest 0.00 7250, Belgrád 9.2250, *Bucurest* 2.65, Varsó 0.0009350, Bécs 0.00 7250.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. — (aug. 14.) *Bucuresti* 365—367, lej 363—369, Páris frank 3322—3352, Prága 2103—2115, szokol 2102—2118.

— **Bratislavai (pozsonyi) vásár.** A Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy 1925. augusztus 23—szeptember 3. napjain Pozsonyban kértészeti kiállítással kapcsolatos vásár tartatik. A vásárra utazók vásári igazolvány birtokában 33 százalékos menetdíjkezdményben részesülnek a csehszlovák vasutakon. Az igazolványok a clujji (kolozsvári) csehszlovák konzulátusnál kaphatók 100 lei lefizetése ellenében, a vásári igazolványok a vizumot is pótolják.

— **Egymillió dollár a bucaresti villamosművek kijavítására.** Bucurestiből jelentik: A főváros tanácsának az amerikai konzorciummal folytatott tanácskozásai előzetes szerződéssel befejeződtek. A fő-

Ujra kapható a biztos hatású **„Radikal”** patkányirtó anyag minden gyógyszerárban és drogeriában. Ne fogadjon el mást, mint az eredeti, régi, jó „RADIKALT”

Növényekről — íróról.

(Ebben a rovatban minden hozzánk beküldött könyvről írunk méltatót.)

„A szászvárosi Kún-kollégium emlékkönyve“.

Ilyen címen a napokban dr. Görög Ferenc kollégiumi igazgató összeállításában izléses külsejű, 210 oldalas könyv jelent meg a cluji „Minerva“ nyomdai részvénytársaság nyomásában, mely egyrészt a híres kollégium eddigi történetét írja meg teljes részletességgel, másrészt pedig az intézet volt tanárai és diákjai feljegyzéseit és emlékiratait tartalmazza. Meglepő és újszerű, hogy az emlékkönyv minden közleményének hangja friss és eleven és nem a történelem és statisztika száraz stílusában vannak megírva. A könyv kiadásának célja, hogy a nagyhirű, dicső multu és Erdély területén egyedülálló református középiskolát behatóbban ismeresse meg a nagyközönséggel.

Az ismertetőből megtudjuk, hogy az intézetet I. Rákóczi György erdélyi fejedelem alapította a XVII. század közepén, eredetileg csak később nevezték el Kún-Kocsárd gróf, a világhírű emberbarát nevére, aki annak idején százezreket áldozott az iskola céljaira. Rákóczi fejedelmen kívül később Barcsay Ákos és I. Apaffy Mihály fejedelmek és az összes erdélyi zászlós urak is hathatósan támogatták anyagilag és erkölcsileg a ma már közel háromszázévesztendős, dicső multu visszatekintő iskolát.

Az iskola eleinte Alma Mater-zerű főiskola volt, ahol már I. Rákóczi György korában tanítottak bölcsészeti, történelmi, számtani és mértani és csak 1716-ban lett belőle gimnázium a kor kívánalmai szerint. Híres és érdemes, gyönyörű multu néz vissza az öreg Kún-kollégium, amely évszázadon át termelt intellektusokat és számtalan híressége és nagysága a magyarságnak ennek az intézetnek a falai között tanulta meg a latin deklinációt.

Csak a legnagyobb elismerés illeti meg dr. Görög Ferencet és az emlékkönyv összes munkatársait, amiért ennek a dicső multu történetét ilyen szép formában és művészi összeállításban hozták a nyilvánosság elé.

Keleti Sándor Kék könyve.

Keleti Sándor fiatal erdélyi íróember, Kék könyvet szerkeszt és ennek első példányával most lép a közönség elé. Amint proklamációjában mondja: a kultúrembert keresi, legyen az tőkés, proletár, intellektuális, csak az olvasó és a gondolkodó embert keresi. Irodalmat akar adni, leszűrt, tiszta finom irodalmat mindenkinek, aki ebben az elfásult korban még nem vesztette el energiáját, aki még tud és mer olvasni. A Kék könyv

különböztetése talákozópontja a magyar írónak. Az első számban Spektátor irt egy komoly, átgondolt tanulmányt „Maradó és haladó irodalom“ címen. Visszapillantást vet az elmúlt évek és évtizedek irodalmára és íróira és tömören, az esztéta-kritikus erejével tör utat az új irodalom fennmaradásáért. Keleti Sándor, a Kék könyv szerkesztője több irással is szerepel. „Szent Bertalan-éj“ című regényvázlata erősen propagandázó kis munka, van benne valami Aage Madelung híres „Megbolygítottak“ című regényéből és a felépítése filmszerű, kalandos. Lehet, hogy a vázlat nagy és egységes regény formájában másképpen, szebben hatna. Annál értékesebbek és érdekesebbek pompás szatirái. Ezekben finom gunnyal ostromozza a fo-

nákságot és harcol új ideálokért, új mentalitásért. Franyó Zoltán németbe ültetett Ady-versekkel szerepel és a nagy magyar zseni szépségesen erőteljes verseit hasonló művészettel fordította le németre. Ormos Iván, az Aradon élő fiatal és tehetséges költő eredeti és színes verseket ad, Nagy Dániel, a kiváló író pedig „Tutajosok“ címen egyik legmarkánsabb novelláját adta a Kék könyvön át a publikumnak. A Kék könyv negyedévenként jelenik meg és szerkesztője beígéri a legkiválóbb magyar írók írásait is. Keleti Sándor bátor és igaz vállalkozását támogatni kell, mert Erdélyben kevés a magyar könyv és megérdemli a biztatást, aki értékes magyar írásokkal akar új levegőt teremteni. (k. s.)

SPORT

Megkezdődött a KAC nemzetközi teniszversenye.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap vette kezdetét a KAC nemzetközi teniszversenye, amely — ha az összes beigért külföldi versenyzők szerepelnek, fölmúlja az eddigi nemzetközi versenyeket. A nemzetközi jellegű pesti férfi és női versenyek, valamint a jugoszláviai Balás Iván adják meg. A bajnoki férfi egyes Cluj bajnokságáért és a Hölgyek díjéért folyó küzdelem a vegyes párossal rég nem látott nagyon szép küzdelmekkel kelesztet. A férfi egyes valószínűleg a két pesti játékos, Göncz és Takács között fog eldőlni. Sok eséllyel szólnak bele a küzdelembe San Galli, Krupenszky, valamint dr. Luppú is. A férfi-páros bajnokságban a két legjogosabb aspiráns San Galli, Krupenszky és Göncz, Takács-párok. Itt okvetlenül ki kell csillanni a pesti rutin oroszánkörmeinek. A harmadik helyért az aradi dr. Luppú, Brandenburg-pár fog küzdeni a másik pesti párral (dr. Marossy, Palásthy). A női egyesben rendkívül sok, körülbelül egy képeségű játékos vesz részt. Schlosserné tarthat leginkább számot az első helyre. Kár, hogy Goleseu és Stefanescu kisasszonyok nem vesznek részt a küzdelemben. A vegyes párosban szinte elvitathatatlan San Galli, Donici asszony-pár elsősege. Meglepetéscsak dr. Luppú Fiedler Márta-pár csinálhat. Hatalmas névsora van a II. osztályú férfi egyesnek, a II. osztályú női egyesnek és az ifjúsági számoknak. A II. osztályú férfi egyesben Straub, a II. osztályú női egyesben Matusovszky Dódi, az ifjúsági férfi egyesben az ifjabb Straub, míg a női egyesben Fiedler Klári indulnak a legtöbb eséllyel. Az első nap eredményei a következők: Férfi egyes II. oszt. Feniéhal (Hagibor)—Kempfe (KAC) 6:2, 6:0. Giurgiut—Ferencz (KAC) 6:0, 6:3, Welsler (KAC)—Klumák (KAC) 6:2, 6:3, Welsler (KAC)—Giurgiut 6:3, 6:4, Baumzweig (H)—Balás (KAC) 12:14,

8:6, Uhlyarik KAC—Anka P. KAC 8:6, 6:1. Férfi egyes ifjúsági: Szász (KAC)—Gergely (H) 6:4, 6:2, Horosz (KAC)—Schwartz (H) 6:2, 6:3, Szász (KAC)—Gross (H) 6:4, 2:6. Női egyes II.: Kovács Irén (KAC)—dr. Marosyné (BBTE) 6:0, 6:2, Rossiné-Gergely Böske (H) 6:2, 6:2, Kovács Irén (KAC)—Nádor Rezsőné (KAC) 6:1, 8:6. Női egyes ifjúsági: Deveseri Duci (H)—Szabó Ella (H) 6:0, 6:1, Balla Éva (KAC)—Horosz Olga (KAC) 6:1, 6:0, Deveseri Duci (Hagg.)—Hirsch Klári (H) 8:6, 6:2. Vegyes páros: Kovács Irén, Straub Elek (KAC)—Chiurgil és Chiurgiliné 6:1, 6:3. Férfi páros: Faur, Mețianu (U)—Sarboiu—Sterb (U) 4:6, 6:4, 6:1. A versenyen valószínűleg szombatra Öfelsége Károly trónörökös is meg fog érkezni.

O Kehrling veresége Kölnben. Kölnből jelentik: Kehrling a kölni nemzetközi teniszversenyen a legnagyobb meglepetésre vereséget szenvedett Hannemanntól. Az első szettet Kehrling 6:2 arányban nyeri, a második szettben Hannemann váratlanul feljavul s 6:1-re győz Kehrling felett. A döntő szettben Kehrling már 2:0-ra vezetett, amikor Hannemann összeszedve minden erejét, csodás játékkal egymásután öt gémet szerez. Kehrling ezután egy gémet nyer, azonban a vereséget már nem tudta elkerülni és a döntő szettet végeredményben 6:3 arányban veszti Hannemann ellen. Vereséget szenvedett Kehrling a vegyes páros és férfi párosban is. A vegyes párosban Kehrling, Kalber asszonnyal állt ki Weiche kisasszony és Salm ellen. Győzött az utóbbi pár 1:6, 6:4, 6:4-re Kehrling—Kalber-pár ellen. A férfi párosban Kehrling, Lüdke-pár kikapott Salm—Hannemann-pártól 6:4, 6:3 arányban. Azonban Salm szerencsésjét sem kísérte szerencse, amennyiben Froitzheimtől 6:1, 6:2 arányban súlyos vereséget szenvedett.

O Uj rudugró világrekord. Londontól táviratozzák: Hoff ma 423 centiméterrel új rudugró világrekordot állított fel.

O A kerékpározás új világrekordja. Kopenhágából táviratozzák: Hansen ma 4 óra 46 perc 4.2 másodperces idővel megjavította a 100 kilométeres országúti kerékpározás világrekordját.

O Uj játékosok a magyar válogatottban. Budapestről táviratozzák: A vasárnapi Pozsonyban megartandó Budapest—Pozsony városközi mérkőzésre a magyar szövetségi kapitány új játékosokkal kísérletezik a letört nagyságok helyett. A felállítás a következő lesz: Zsák (33 FC)—Kocsis (MTK), Hungler II. (FTC)—Pesovnyik (BEAC), Weszter (MTK), Buza (UTE)—Pluhár (BEAC), Takács (Vasas), Jeszmás (UTE), Szentmiklóssy (Vasas), Drössler (III. ker. TVE.) Tartalékok: Amsel és Matkovic (FTC.)

O 398 cm-t ugrott ruddal egy magyar atléta. Budapestről jelentik: Karlovics János, a MAC kiváló rudugró bajnoka, trainingen 398 cm-ugrott ruddal, ami világviszonylatban is rendkívüli eredmény.

O A Kinizsi külföldi túrája. Az országos bajnok, Kinizsi, tegnap háromhecs külföldi túrára indult. A Kinizsi 15-én és 16-án Szabadkán játszik, majd Budapestre megy, ahol valószínűleg az MTK és a Vasas lesznek ellenfelei, onnan Bécsbe utazik s a Wackernek, valamint az Admirának ad revansot. Hazafelé Grácban és Zágrábban játszik le egy-egy mérkőzést. A három hetet igénybe vevő túrán a Kinizsi vezetősége a legjobb 20 emberrel szerepel s igyekszik a román footballsportot a legnagyobb külföldi diadalra segíteni. Bel- és külföldi szakkörök a legnagyobb bizakodással tekintenek a túra kimenetelére.

O Az egriek nem bojkottálnak, csak pihennek. Budapestről jelentik: Megirtuk azt a feltűnést keltő hírt, hogy az egri uszók az emlékezetes incidens miatt nem indulnának az FTC kétnapos uszóversenyén. Tegnap azután Bárány Géza, az egri uszóegyesület elnöke nyilatkozott és kijelentette, hogy semmiféle bojkottról nincsen szó, az egri uszók csakis a tulságos sok verseny érthető fáradalmait pihenik ki. Az egriek, hogy csupán pihennek, tanujelét tesz azzal, hogy a jövő heti MAC uszóversenyre már bejelentették részvételüket.

Ön bátran kimutathatja
[a foga fehérét, Pál
Ha Farmodont fogkrémet
424 [és szájvizet használ]

A felelős szerkesztő:

RETHY JÓZSEF
távollettében a szerkesztésért
KAROLY SÁNDOR
felel.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

**STERNESZTŐI
KÉRDÉSEK**

Falusi tanító. Bizonyára elkerülte a figyelmét a mi többször hangoztatott kijelentésünk, hogy a hozzánk kérdésekkel vagy magánügyekkel forduló leveleit elintézés után megemisszáljuk. Ezt pedig nemcsak szokással tesszük meg, amelyek névelésirással vannak ellátva, hanem a névtelenekkel is, sőt ezekre az utóbbiakra, mint most is hirdettük, nem is válaszolunk, ha csak a tartalmukat érdekesnek nem látjuk arra, hogy ebben a rovatban vele foglalkozzunk, mert esetleg másikat is érdekelhet a válaszuk. Hisz ha így nem járunk el, akkor olvasóink nem lehetnek biztosak arról, hogy sokszor nagyon kézsyes magánügyeiket tárgyaló leveleikről titok marad és soha avatailan kezebe nem kerül. — T. I. Radna. Ön már ép a tizedik, aki nekünk írja, hogy ön az a bizonyos harmadik éves szép fiú, akinek a címére valamelyik szép leány vagy asszony kíváncsi volna. Az ön esete tehát szintén egy bizonyított arrafelé, hogy címet és házassági ajánlatokat ne közveletünk. Egyébiránt rendelkezésére áll lapunkban az apróhirdetések rovata, tessék az illető hölgyet az ő jellegén fölírni, hogy önnel közölje a címét. — Gifárom, sirj. Nagyon el lehet keseredve, hogy dalolni vagy magánlani készül. Egyiket se tegye meg, hanem dolgozzék tovább és tőrjön. L. S. Penota. Az a közlemény hiteles ugyan, de még csak a jövőben helyvétkezhető dologról szól. Addig azonban az Amerikába való kimenetel még mindig nagyon nehéz. — Déval előtízet. Minden szerkesztésnek használati utasítást a drogériában, ahol beszerzik vagy megrendelik. — Utolsó. A talon máriást ma már nagyon ritkán szokták játszani, de azért találkozik rá szakértő is, azonban az illető kéri, hogy a kérdéseit világosabban és precízebben szíveskedjék feltenni. F. Egy olvasó ismét csak azt üzenhetjük, hogy amerikai címekkel nem szolgálhatunk, minthogy az amerikaiak nem adják tudunkra, hogy mikor hol laknak.

Butor-üzlet

megszüntetés miatt butorok jutányos árban, részletfizetésre is beszerezhetők:

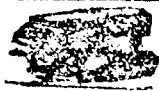
Garai Károlynál,

Arad Str. Gheorghe Lazar 5.
(-) Uránia mozi mellett. (+) 3565

Lágy ólom

megvételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ZONGORÁKAT

keresek megvételre helyben és vidéken. MELIS zongorakészítő Arad, Str. Pompiliu 21. (Kasza-u.)

Frappáns hatásvu araszépitő

és finomító a Földes Margit és Madelaine oreme. Előbbi nappal, utóbbi éjjeli használatra. Elűntetnek pár nap alatt szep-lőt máj foltokat bőrtűtéseket ráncokat redőket Margit szappan pompás illatu, kitűnően habzó, ingmentes, ártalmatlan araszépitő szappan. Kapható mindenhol. Főraktár:

Hehs Vilmos Arad
Strada Francoviol (Lázár Vilmos uca.)

Érettségire,

Középszkolai magánvizsgákra, osztályösszevonással is a leggyorsabban készült elő a 4345

Zsoldos tanintézet

Budapest, VII., Dohány-uca 84. szám. Teljes anyagi felelősség. — Részletes tájékoztatást szíveségből közvetít az „Erdélyi Élet” kiadóhivatala ARAD.

Gazdasági intéző

kerestetik azonnali belépésre. Csak megfelelő hosszú gyakorlattal rendelkezők küld-▲▲▲ jék ajánlatukat ▲▲▲

Agrococomercia S.-A.

Oradea-Mare Str. Brațianu 1/a. címre.

Kisebb nagyobb házhelyek

Str. Fabrica 27., 29. sz. (régii szám 7.) alatt eladó. Bővebbet: Kalász János börtűzetében, Arad, Piata Avram Iancu No. 3. 3590

Berliner Hausverwaltung

übernimmt, nach langjähriger Erfahrung in Miet-, Hypothek- und Haussteuerangelegenheiten,

Dr. Erwin Rawicz,

BERLIN W. 50. Augsburgerstr. 53. Tel. Steinplatz 7107

Nähere Auskunft in der Administration des „Aradi Közlöny“

Berlini házak kezelését

elvállalja házbér-, ingatlan-, jelzálog-, kölcsön- és házaadónyekben sok évi tapasztalat alapján

Dr. Erwin Rawicz,

BERLIN W. 50. Augsburgerstr. 53. Tel. Steinplatz 7107

Közlebbi felvilágosítással az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala szolgál

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST. 216

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

Gazdálkodásra

alkalmas nagyon szép villaszerű ház I. oszt. anyagból épült betonozott alappal, elfoglalható 3 szobás fürdőszobás lakással, gazdasági udvarral, istállóval és kerttel a belváros szélén, előnyös árban eladó.

Kizárólagos megbízott: Haász-irodája Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc u.) 12.

KERESEK

egy 4 gimnáziumot végzett

fiatalembert,

ki a román nyelvet tökéletesen beszéli,

más hazai nyelveket érti, irodalmi teendők elvégzésére.

Ghirocon (Györökön)

4 kis holdas szőlő 3 szobás kőházzal, butorral, jó felszereléssel és terméssel 280.000 lejért eladó.

Bővebbet: Györffy „Mures” Irodájában, Arad.

Sarokház

a belvárosban fűszerüzlettel, 3 szobás lakással, ezenkívül 3 egyszobás lakással, olcsón eladó. Bővebbet

Györffy „Mures” Irodájában, Arad.

Hölgyeim! A legjobb csipőfűző és gyógyhaszkötőket készítem. v HORVÁTHNÉ
Arad, Piata Catedrala 6. sz.

HAJAT VESZEK

Fischer János hajmunka vállalkozása Arad, Str. Unirei (Fábian-u.) 11.

Bécsbe utazom

a nemzetközi vásárra.

Mindennemű megbízást vállalok,

ugy az árú, mint a bank szakmában.

„CONTINENTAL”

kereskedelmi vállalat Arad, Piata A. Iancu (Szabadság-tér) 17.

L'ami de la femme!!!

CH. DUPRE

EAU DE COLOGNE
POUDRE
SAVON
CREME

Parfumerie

HIRDETÉSE EREDMÉNYES LESZ,

ha azt szakemberek dolgozzák ki. Kérjen árajánlatot és díjtalan propagandatervezetet:

LLOYD EXPRESS

hirdetési irodától,
Cluj, Str. Memorandului 24.
Hirdetéseik, noticok, közlemények a világ bármely lapjában.
Eredeti tarifák szerint.

ARADI KÖZPONTI ÉTTEREM (CAFFE RESTAURANT)

Minta konyha. :-: Minta borászat. :-: Dreher-Haggenmacher sör.

Reggeli:

A szállodal vendégek részére az éjjel minden órájában.

Nyitva reggel 7 órától. Villásreggeli 9 órakor.

Délelőtt friss csapolás!

Ebéd:

Elsőrendű francia és erdélyi konyha.

Menü rendszer.

Abonoma 30 és 40 lej.

Délután a kertben: dominó, sakk, kártya.

Vacsora:

Menü rendszer.

Abonoma 20 és 30 lej.

Este 10 órai kezdettel

Salon parkett bár.

Hangverseny számok szóló és duettek. Szóló és duett táncok

Esküvők,
Bálak,
Bankettek,
Társasvacsorák
KÜLÖN TEREMBEN!

Parkett-tánc. Belépti-díj nincs! :-: Tányérozás nincs! Ketta a fellépő szereplők részére 10 lei.

Utlevelvizumozás
Megbízások

Olasó! Gyors! Pontos! **Naponta futárindítás!** **PICHLER** papírtüzet.
Kunstler-vizum iroda. **LOBL** hírlapiroda.
(Dácia szállóval szemben.) Arad, Bul. Reg. Maria 22. Telefon szám: 669. **Weinberger** cipőüzlet

Az aradi „VADEMBER” kabarójában

mától kezdve kiváló új tagokkal szenzációs új műsor. Naponta 2 kacagtató bohózat!
Minden este fellép **LANTOS**, kiváló baritonista! Eltűnő konyha és borok!

Magán ház

átvehető 3 szobás lakással, egy holdas szőlővel 350 ezer lejért, Zsigmondháza, hid közelében 150 □-öles telek 45 ezer lejért, Berger és Petrof gyártmányu használt zongorák 50 ezeres árban eladók. Ugyanott új zongorák is rendelhetőek. 4672

BOROSS ügynökségül
Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 9.

Lisztzükségletét

egész évre előnyösen beszerezheti nagyban és kicsinyben

Gárdos & Bornstein
cégnél Arad, Str. Crisan (Karolina-uca) 1.

Ugyancsak beszerezhető mindenféle terményaru is. Házhoz szállítás díjtalan. Előjegyzések a jelentkezés sorrendjében. ▼ Telefonszám 80.

KERESEK

egy kiszolgálásban jártas, jó megjelenésű kisasszonyt valamint 2-3 varróleányt. Kifutófiúk főlvétetnek. Keresek burtozott szobát fürdőszobával Str. Alexandri környékén. Cim

S. EISENSTADTER
szücs és szőrmészháza Arad, str. Alexandri.

A bécsi nemzetközi mintavásárra

Bécsbe és vissza olcsó utazási alkalm. Jegyek, vásár-igazolványok és visumok 50-80% engedménnyel azonnal kaphatók. Bővebb felvilágosítást ad „IDET” utazási és szállítási iroda Arad, a téli színházzal szemben. ▼▼ Telefon 306.

Gyermekkoscsik

legfinomabb kivitelben legolcsóbban kaphatók. Mindenütt gyermekkoscsal javítások. 3326

Gyermekkoscsi üzem

Arad, Str. Simeon Baltet 19, (Dessowffy-u.)
Str. Mátyási (Kossuth-uca sarok.)

Bulyovszky uecai leánynevelő-intézet és internátus

a válanegyedben, szabadon élők világában
letelezőrendű továbbképzés, idegen nyelvek, iparművészet, varrás, Eleml, polgári, gimnáziumi oktatás a legkiválóbb tanároktól. Előrendű ellátás, torna, sportok. Méréseltt ifjak. Beiratkozás naponta 8-5-ig. Prospektust küld.

Dr. Förstner Gyuláné
igazgatónő.
Budapest, VI. Bulyovszky-uca 10
Telefon 171-93. 4545

Biztos tőkebefektetés jól jövedelmező bérházakba.

Piactér közelében, legforgalmasabb utvonalon emeletes bérház 6 üzlethelyiséggel, 4 lakással, 2 uccára nyíló nagy fronttal, nagy pincével 1,250.000 lejért kedvező fizetési feltételekkel. Főutvonalon két bérház, 1 emeletes 6 üzlethelyiséggel, 3-4 és 7 szobás lakásokkal, 300 ezer lej évi jövedelemmel 2,100.000 lejért eladók. Kizárólagos megbízott:

Haász irodája Arad, Str. Eminescu 12. (Deák F.-u.)

Saját érdekében próbálja meg a „Corvin” tej- és tejtermékeit.
Lapteria „CORVIN” tejszarnok Arad, Str. M. Corvin 1. (Hunyadi-uca.)

Az uri közönség kedvence pezsgői:

PALUGYAY

Grand Vin Demi Sec.
Extra Dry-Gout American.
Cremant Imperial.

JOS. TOCH

TELEFON: 63372.

WIEN I.

JUDENPLATZ 5.

ALAPITTATOTT:
1871. ÉVBEN. ▼▼

Blane Szőrmék Pelze

Modelék. Atalakítások.

LIPCSEI

őszi vásár

1925 aug. 30. - szept. 5-ig.

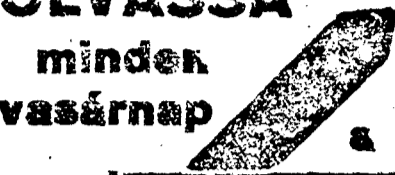
Technikai vásár

aug. 30. - szept. 9-ig.

A világ legnagyobb és legrégebb nemzetközi mintavására!
Jelentkezések és felvilágosítások:
Angerbauer Jenő
tiszteltelteli megbízott urnál,
Timisoara, I. Gen. Praporgescu No. 3.

OLVASSA

minden vasárnap

CONTINENTAL

KRESZKEDELMI

VALLALAT

HIRDETÉSEIT

▼▼ AZ ▼▼

ARADI KÖZLÖNY

▼▼ BEN. ▼▼

Kérje mindenütt a legkiválóbb minőségű

„Excelsior” kávé,

mert ez a legjobb, legtáplálóbb és legolcsóbb. Pótkávé nem kell hozzá.

KÉZ

uccai szoba és előszobából álló üres lakrés, vagy egy üresen álló uccai szoba

azonnal kiadó Arad, a Piața Avram Iancu. Cim az Aradi Közlöny kiadójában

Gyereki nagyvendéglő

villanyos gőcpontnál, mozis színházzal és a házban levő jegyirodával 4667

eladó.

Ügynökök díjaztatnak. Érdeklődni a tulajdonosnál a vendéglőben.

A biharmegyei osorhel Eternit gyár Meteor 3148

Asbest táblái

a legtartósabbak. A tetőt nem szükséges gondozni és javítani. Jobb és olcsóbb, mint a bádognál készült. Kapható a

FERARIA S.-A. CLUJ
(Kolozsvár) Calea Victoriei 29.
Telefon 4-40., 3-7.

Üzletem átszervezése miatt a raktáron levő összes divat és Altmann Ármin Divatáruháza Arad, Piata Avram Jancu (Szabadság-tér) 21. textil árukat mélyen leszállított árakban elárulítom

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díj szavak szerint számítjuk. Minden szó... Hirdetéseket telefon után is feladhatók, telefon szám 151.

Levelezés.

FIATAL ardeánnyal levelezni óhajtanék... 4669

Állásajánlás.

NŐSÜLNÉK vőlegény nagy bank fiatal igazgatója... 4649

Alkalmazás.

UJSÁGÁRUS becések azonnal felvételtnek... 1006

INTELLIGENS nő, házvezetőnői állást keres... 4606

EGY németül jól beszélő nevelőnő két gyermek mellé keresetkét... 4676

FŐMOLNARI állást keresek 4, vagy 5 járatu vámmalomban... 4610

ÖNALLO főzőnő vagy szakácsnő, jó bizonyítványokkal... 4650

NEVELŐNŐT 8 gyermek mellé jó fizetéssel felveszek... 4651

UTAZÓK, akik versenyképes cégtől, melékeikként... 4654

JÓLFOZÓ szakácsnő és egy szobaleány azonnali belépésre... 4660

KÉT kereskedelmi végzett fiatalember irodai gyakorlati állást keres... 4670

EGY ügyes szobaleány állást keres sürgősen... 4666

FIATAL szobaleány 18-ra felvétetik... 10259

NŐI szabószághoz önállóan dolgozni tudó nagy gyakorlattal... 4673

IRODAI teendőkhöz jártas románul tudó irodista... 10259

Lakás.

KÜLÖNBEJÁRATU, osziban butorozott szobát keresek... 4674

MAGAS házbárt fizetek 2-3 szobás lakásért... 4675

Vétel és eladás.

ASZOKHORDÓ 4 darab, új, prima, 20-25 hektó egyenkénti... 4653

TÖRÖTT babát és babarészeket veszek... 4648

EBÉDLŐ, háló, uri szoba és szalon berendezések... 1000

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket... 881

ELONYÓSEN értékesítheti eladni szándékolt... 4678

EZÜSTÖT, antik butort magas árban veszek... 2601

KÉT DRB. LO 9 éves paripa jókarban... 4652

PALLAS LEXIKON 18 kötet 4000 lej, Papini... 1114

EGY szép Argaman ebédülőszőnyeg eladó... 4662

EGY hármás pénzszekrény eladó... 4668

KETTŐ üzletberendezés, olcsón és egy zongora... 4679

KÉT him és egy nőstény buldogg pedigresek... 4682

VAROSI bunda elsőrendű nutria... 4681

ZONGORA rövid, jóhangú, vasszerkezettel... 4631

MACULATURA PAPIR 5 kgros, csomagokban... 500

Ingatlan.

HAZTELKEK részletfizetésre Ujmiklakán... 4183

ELADÓ Aradmegyében egy jóforgalmu kereskedés... 4667

A BELVÁROS közepén emeletes bérház, elfoglalható... 10259

BELVÁROSBAN sürgősen eladó 180.000 lejért... 4680

ARAD, Str. St. Gheorge (Dezso-uccában) egy uri... 4643

Üzletek.

BÉRBEADÓ a Radna-ut elején 120 m² nagyságu... 4615

TIZENÖT méter hosszú, 5 m. széles pince haszonbérbe... 4659

Oktatás.

ZONGORÁORAK kezdőknek, haladóknak... 4678

Ellátás.

KÉT-HÁROM középiskolai tanuló uri háznál... 4657

ISKOLÁS LEÁNY vagy fiú 10-14 éves, teljes... 4664

Különféle.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET banktól, legelőnyösebben... 16657

Műtrágya „Mezőgazdák” Kereskedelmi részvénytársaságnál, Arad, Str. Mircea Stanescu 2.

Oltönyöket ... 1650 Raglanokat ... 2000 Gummikabátokat... 960 lejes árakban... SZANTO & KOMLOS, Arad, színház-épület.

Könyvelésben

jártas hölgyet, vagy fiatalembert keresünk azonnali belépésre... 10260

CONTINENTAL

kereskedelmi vállalat, ált. ügynökségi, bizományi iroda (Arad, Piata Avram Iancu No. 17.) hirdetései:

HAZELADÁS, Arad, Strada Stroeiescu (Teleky-ucca) közelében egy ház... 4680

KÉTSZAZ 0-öles telkemet, mely a Gutziar telepen... 4680

STRADA Virginia Hótoran (v. Erzsébet-ucca) kis vasút... 4680

EGY magánház, 4 szoba, fürdőszobával, parkírozott... 4680

EGY magánházat, mely 4 szoba és fürdőszobából... 4680

LAKÁS, A főútvonalon a Piata Avram Iancu... 4680

KERESEK 2 szobás, fürdőszobás, konyhas lakást... 4680

HÁROM SZOBÁS lakást keresek Szabadság-tér... 4680

KERESEK 2 szobás lakást csukott folyosóval... 4680

HÁROM szobás, fürdőszobás lakást keresek... 4680

SZABADSÁG-TÉREN egy 4 szobás lakást keresek... 4680

TÜZIFA eladás. Vagyonfelügyeletben, ugyszintén... 4680

TARS. 300 ezer lejig társat keresek új üzlethez... 4680

CEMEGE vagy fűszerüzletet keresek vételre... 4680

VILAGOSON egy vas- és fűszerkereskedés... 4680

KÜLÖNFÉLE. Garage a belvárosban a Piata Avram Iancu... 4680

BETÁBLAZASRA bankkölcsönt folyósítunk... 4680

BUZAT nagyobb mennyiségben is vásárolunk... 4680

PAULISON a nagy állomás közelében a Valea Crucea... 4680

BUTÓRÓK. 2 kaményfából készült ágy, madracokkal... 4680

Ajánlatok és megkeresések Continental Kereskedelmi Vállalathoz intézendők. 3777

UTLEVEL VIZUMOZÁST és MEGBIZASOKAT naponkénti futárrindítással legolcsóbban, legmegbízhatóbban

és leggyorsabban közismert SÁNDOR HIRLAPIRODA ARAD, KÜLFÖLDI MONETÁRÉK DÍJMENTES HASZNÁLATA Gyűjtőhelyünk nincs!